

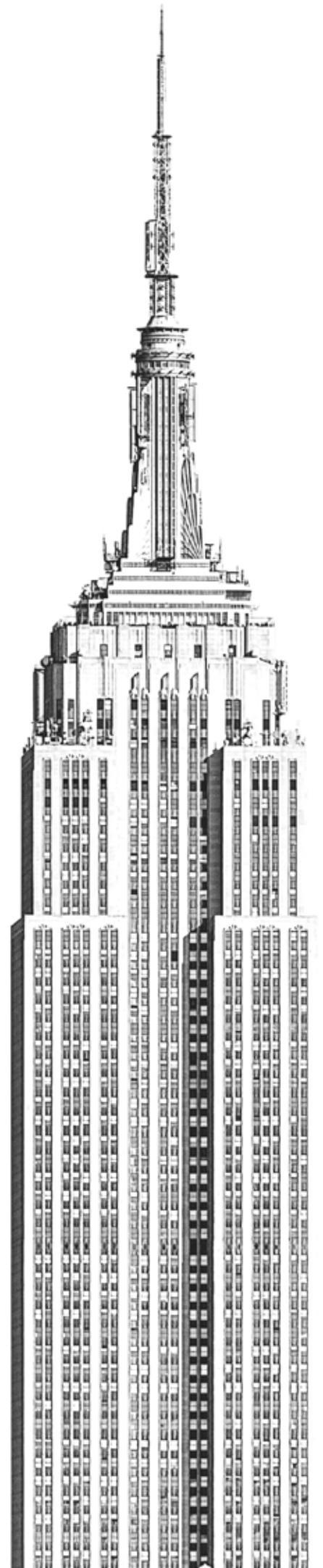

30 lat inwestycji amerykańskich w Polsce

**Raport Amerykańskiej Izby
Handlowej w Polsce
i KPMG w Polsce**

Kwiecień 2020

KPMG.pl

Kontakty

Amerykańska Izba Handlowa w Polsce

ul. Twarda 18
00-105 Warszawa
T: +48 22 520 59 99
E: office@amcham.pl

Tony Housh

Prezes Rady Dyrektorów

Dorota Dąbrowska-Winterscheid

Dyrektor Zarządzająca

dr hab. Eliza Przeździecka

Kierownik ds. badań ekonomicznych

amcham.pl

Oddziały Amerykańskiej Izby Handlowej w Polsce

AmCham Gdańsk

Joanna Bojarska-Buchcic

T: +48 501 732 916
E: gdansk@amcham.pl

AmCham Kraków & Katowice

Mateusz Jurczyk

T: +48 515 944 891
E: mateusz.jurczyk@amcham.pl,
krakow@amcham.pl

AmCham Wrocław

Monika Ciesielska-Mróz

T: +48 665 299 910
E: amcham.wroclaw@pmgroup-global.com

KPMG w Polsce

Stacy Ligas

Senior Partner, CEO

E: stacyligas@kpmg.pl

dr Magdalena Maruszczak

Marketing i Komunikacja

Dyrektor

E: mmaruszczak@kpmg.pl

KPMG.pl

Biura KPMG w Polsce

Warszawa

ul. Inflancka 4A
00-189 Warszawa
T: +48 22 528 11 00
F: +48 22 528 10 09
E: kpmg@kpmg.pl

Kraków

ul. Opolska 114
31-323 Kraków
T: +48 12 424 94 00
F: +48 12 424 94 01
E: krakow@kpmg.pl

Poznań

ul. Roosevelta 22
60-829 Poznań
T: +48 61 845 46 00
F: +48 61 845 46 01
E: poznan@kpmg.pl

Wrocław

ul. Szczytnicka 11
50-382 Wrocław
T: +48 71 370 49 00
F: +48 71 370 49 01
E: wroclaw@kpmg.pl

Gdańsk

al. Zwycięstwa 13a
80-219 Gdańsk
T: +48 58 772 95 00
F: +48 58 772 95 01
E: gdansk@kpmg.pl

Katowice

ul. Francuska 36
40-028 Katowice
T: +48 32 778 88 00
F: +48 32 778 88 10
E: katowice@kpmg.pl

Łódź

ul. Składowa 35
90-127 Łódź
T: +48 42 232 77 00
F: +48 42 232 77 01
E: lodz@kpmg.pl

Spis treści

Słowo wstępne AmCham	4
Słowo wstępne KPMG	5
Najważniejsze wnioski	6
Kluczowe dane o firmach amerykańskich w Polsce	8
Najwięksi inwestorzy amerykańscy w Polsce	9
Wprowadzenie	11
1. Kapitał zagraniczny w Polsce	12
Zagraniczne inwestycje bezpośrednie	13
Firmy amerykańskie w Polsce	16
2. Polsko-amerykańska wymiana handlowa	32
Obroty towarowe	33
Wzajemne świadczenie usług	38
Podsumowanie	42
Top 50 inwestorów amerykańskich w Polsce	44

Słowo wstępne AmCham

Szanowni Państwo!

Amerykańska Izba Handlowa ma przyjemność przedstawić kompleksową analizę inwestycji amerykańskich w Polsce, a tym samym podkreślić, jak ważną rolę odgrywa kapitał amerykański, technologie i know-how w dotychczasowym sukcesie gospodarczym Polski i odporności kraju w obliczu pandemii COVID-19.

Analiza przedstawia międzynarodową sytuację gospodarczą jeszcze przed pandemią koronawirusa. Skutki ekonomiczne, zakłócenia w łańcuchach dostaw i zatrudnieniu będą miały istotny wpływ na rynek, firmy i ich plany oraz pracowników. AmCham współpracuje z rządem i sektorem publicznym w wielu obszarach, m.in. w kwestiach związanych z VAT, ZUS, zatrudnieniem i elastycznością pracy zapewniając, że maksymalizujemy naszą zdolność do pozytywnego oddziaływania na społeczeństwo w nadchodzących miesiącach. Cieszymy się, że tak wiele firm członkowskich Amerykańskiej Izby Handlowej wspiera wysiłki mające na celu ograniczenie skutków pandemii, a także bezpośrednio wspiera podmioty świadczące usługi medyczne na pierwszej linii frontu. Nasze firmy członkowskie zapewniają także niezbędne narzędzia umożliwiające uczniom kontynuację edukacji, a władzom pracę i zarządzanie z wykorzystaniem nowych technologii.

Inwestycje wymagają zrozumienia, dostępu do informacji i umiejętności wyciągania wniosków na temat sytuacji przeszłych, aktualnych i tego, co będzie prowadziło do sukcesu biznesowego w przyszłości. Wierzmy, że ten raport podkreśli rolę jaką amerykańskie inwestycje odgrywają w polskiej gospodarce oraz pozwoli określić, jaka przyszłość czeka nasze firmy.

Na początku 2020 roku aktywa w Polsce posiadane przez amerykańskich inwestorów wynosiły ponad 54 mld USD, czyli blisko 205 mld PLN. Jest to efekt kontynuacji strategii opartej na inwestycjach i wzroście naszych firm, które według szacunków AmCham w ciągu ostatnich trzech dekad przeznaczyły na inwestycje około 63 mld USD, utrzymując dziś bezpośrednio ponad ćwierć miliona miejsc pracy, a pośrednio znacznie więcej poprzez łańcuchy wartości i łańcuchy dostaw.

Kluczowe dla zrozumienia wpływu tych inwestycji są sektory wspierane, a w niektórych przypadkach praktycznie tworzone przez firmy ze Stanów Zjednoczonych. Amerykańskie inwestycje obejmują szereg istotnych branż, począwszy od przemysłu

lotniczego i kosmicznego, poprzez części samochodowe, badania i rozwój, nieruchomości, usługi finansowe, dobra konsumpcyjne, produkcję rolną i sektor usług wspólnych. Firmy amerykańskie aktywnie działają m.in. w zakresie B+R w branży IT, w obszarze cyberbezpieczeństwa, biotechnologii i lotnictwa.

Polska jest i pozostanie atrakcyjnym rynkiem dla naszych inwestycji, jako jedna z wiodących gospodarek UE z tradycyjnie wysokim wzrostem gospodarczym. Amerykański kapitał przyczynia się do wzrostu konkurencyjności Polski zarówno na rynku europejskim, jak i światowym. Ponad połowa wszystkich nowych inwestycji w Polsce każdego roku pochodzi od firm obecnych już wcześniej na rynku – jest to mocne potwierdzenie możliwości i szans na dalszy rozwój.

Dla wielu czytelników niniejszego raportu zaskoczeniem może być obecność kapitału amerykańskiego w wielu firmach, zarówno tych nieoczywistych, jak i wiodących korporacji.

Amerykańscy inwestorzy działający w Polsce doceniają dynamikę polskiego rynku, jego rosnącą rolę na arenie europejskiej, znakomitych pracowników oraz bazę polskich firm, z którymi współpracują. W najbliższych latach inwestycje kapitałowe z USA powinny nadal umacniać swoją pozycję w tym ważnym sojuszu opartym na gospodarce i bezpieczeństwie. Od trzydziestu lat amerykańskie firmy poszukują stabilnego środowiska z uczciwymi zasadami, solidnymi systemami prawnymi oraz przejrzystego, konkurencyjnego środowiska podatkowego i regulacyjnego. Wierzę, że przy zachowaniu tych warunków, za kilka lat kolejna edycja naszego raportu zobrazuje dalszy rozwój amerykańskiego biznesu w Polsce.

Dbajcie o siebie, a także przygotujcie się na nadchodzące możliwości i zmiany związane z aktualną sytuacją oraz pracujcie nad planem rozwoju, gdy pandemia się zakończy.

Z poważaniem,

Tony Housh

Prezes Rady Dyrektorów

Amerykańska Izba Handlowa w Polsce

Słowo wstępne KPMG

Szanowni Państwo!

KPMG wraz z Amerykańską Izbą Handlową w Polsce od kilku miesięcy pracowało nad niniejszym raportem, podsumowującym 30 lat inwestycji amerykańskich w Polsce.

Jest to nasza trzecia publikacja dotycząca polsko-amerykańskiej współpracy gospodarczej. W 2014 roku powstał raport pt. „Wspólny sukces! 25 lat polsko-amerykańskich relacji gospodarczych”, natomiast w 2018 roku przygotowaliśmy raport pt. „Inwestycje amerykańskie w Polsce. Partnerstwo dla sukcesu na kolejne 100 lat!”.

Pomimo że świat, Stany Zjednoczone i Polska stanęły w obliczu globalnej pandemii, zdecydowaliśmy się upublicznić zebrane dane w postaci zwartej publikacji, mając pełną świadomość, iż kwiecień 2020 roku i kolejne miesiące przyniosą najprawdopodobniej zmianę w strukturze i skali inwestycji. Bez wątplenia przerwanie łańcuchów dostaw oraz przewidywana recesja, w obliczu której stają zarówno firmy, jak i konsumenci, będzie miała wpływ na stan polskiej i amerykańskiej gospodarki, skalę aktywności firm amerykańskich w Polsce oraz powiązania handlowe pomiędzy oboma krajami.

Stany Zjednoczone są drugim najważniejszym źródłem kapitału inwestycyjnego w Polsce stanowiąc 11% całkowitej wartości wszystkich inwestycji bezpośrednich w naszym kraju, a ich faktyczna wartość sięga 62,7 mld USD. Od lat 90-tych, czyli od momentu gdy kapitał z Atlantyku zaczął napływać do Polski, działalność firm amerykańskich stała się jednym z silnych i znaczących filarów polskiej gospodarki. Napływający kapitał nie tylko wniósł do naszej gospodarki aktywa finansowe, ale także znacząco przyczynił się do popularyzacji nowych rozwiązań technologicznych – z sukcesem zostały zaimplementowane w Polsce rozwiązania strukturalne, organizacyjne i produkcyjne, które wcześniej wdrażano w USA, a które pobudziły również polskie firmy do innowacyjności produktowej i usługowej. Nie bez znaczenia pozostaje także rynek pracy. Ponad 1500 firm z udziałem kapitału amerykańskiego tworząc nowe miejsca pracy w Polsce, notuje z roku na rok wzrost zatrudnienia, które szacuje się na około 267 tys. pracowników. W latach 2010-2018 firmy z kapitałem amerykańskim podwoiły zatrudnienie w Polsce. Pomimo, iż stolica jest głównym miejscem rejestracji firm amerykańskich, to aż 57 procent inwestycji znajduje się poza województwem mazowieckim,

m.in. w Wielkopolsce, w województwie pomorskim i w Małopolsce. To także pokazuje, że rozkład inwestycji obejmuje cały kraj, pobudzając przemysł, wpływając na rozwój społeczności lokalnych i generując wzrost zatrudnienia w różnych rejonach naszego kraju. Podmioty amerykańskie chętnie współpracują z uczelniami i szkołami, inwestują w obszar badawczo-rozwojowy oraz prowadzą działalność CSR-ową. Dzięki temu nie tylko przyczyniają się do wzrostu innowacyjności polskiej gospodarki, ale dodatkowo podnoszą etyczne standardy prowadzenia biznesu.

Stany Zjednoczone są istotnym importerem towarów i usług z Polski stanowiąc ósmy rynek zbytu dla polskich wyrobów przemysłowych i piąty rynek, będący odbiorcą usług z Polski.

Nie tylko na przestrzeni ostatnich trzech dekad, ale także od powstania pierwszego raportu dotyczącego inwestycji amerykańskich w Polsce, polska gospodarka przeszła gruntowne zmiany, a dzięki transformacji gospodarczej i liberalizacji rynku, stała się atrakcyjnym krajem dla inwestorów zagranicznych, których wkład jest istotnym czynnikiem kształtującym PKB.

Zapraszam do zapoznania się z naszym raportem, który mam nadzieję, będzie stanowił źródło wielu wartościowych informacji.

Stacy Ligas
Senior Partner, CEO
KPMG w Polsce

Najważniejsze wnioski

Firmy ze Stanów Zjednoczonych są drugim największym inwestorem zagranicznym w Polsce

Stany Zjednoczone będąc drugim najważniejszym źródłem kapitału inwestycyjnego na polskim rynku odpowiadają za 11% wartości wszystkich zagranicznych inwestycji bezpośrednich w naszym kraju. Inwestycje amerykańskie równe są 4% wartości polskiego PKB i stanowią ważną część polskiej gospodarki.

Wartość aktywów inwestorów z USA działających w Polsce wynosi ponad 54,5 mld USD (205 mld PLN)*

Wartość aktywów zgromadzonych przez firmy z udziałem kapitału amerykańskiego stanowi około 18% wartości aktywów wszystkich firm zagranicznych w Polsce. W latach 2010-2018 wartość aktywów inwestorów amerykańskich wzrosła aż o 67%. Analizowane aktywa należą do korporacji zarówno z branż produkcyjnych, usługowych, jak i funduszy integrujących kapitał inwestycyjny.

Faktyczna wartość inwestycji amerykańskich w Polsce sięga 62,7 mld USD (236 mld PLN)*

Według oficjalnych statystyk skumulowana wartość inwestycji amerykańskich w Polsce na koniec 2018 r. była szacowana na 24,4 mld USD (92 mld PLN)*. Jednak w ocenie AmCham całkowite inwestycje, które napłynęły do naszego kraju ze Stanów Zjednoczonych mają wartość nawet 62,7 mld USD (236 mld PLN), uwzględniając również inwestycje dokonane przez firmy ze Stanów Zjednoczonych, które obecnie należą do podmiotów z innych krajów.

Firmy z udziałem kapitału amerykańskiego zatrudniają w Polsce ok. 267 000 pracowników

Firmy amerykańskie stale tworzą w Polsce nowe miejsca pracy, a tempo wzrostu zatrudnienia znacznie przewyższa średnią rynkową. Szczególnie dynamicznie rośnie zatrudnienie w branżach wymagających wysoko wykwalifikowanych pracowników. Według badań AmCham, w Polsce działa ponad 1 500 firm z udziałem kapitału amerykańskiego, które łącznie zatrudniają ok. 267 000 pracowników, a po uwzględnieniu również zatrudnienia pośredniego – nawet 309 000 osób. W latach 2010-2018 w firmach z udziałem kapitału amerykańskiego zatrudnienie podwoiło się.

Amerykańscy inwestorzy ponad połowę swoich inwestycji nad Wisłą lokują w produkcji przemysłowej

Firmy z kapitałem amerykańskim mają wyraźnie wyższy udział w inwestycjach w sektorze przemysłu w porównaniu z innymi inwestorami zagranicznymi w Polsce. Średnie zaangażowanie inwestorów zagranicznych w przemyśle wynosi 38%, zaś amerykańskich – aż 55%.

Firmy z udziałem kapitału amerykańskiego z sukcesem prowadzą biznes w Polsce

Firmy amerykańskie działające w Polsce utrzymują atrakcyjność i konkurencyjność oferowanych produktów i usług będąc ważnym ich dostawcą na rynek krajowy i zagraniczny. W latach 2010-2018 firmy te odnotowały wzrost sprzedaży aż o 60% osiągając prawie 60,3 mld USD (227 mld PLN) przychodów. W ostatnim czasie znacznie wzrosła aktywność inwestorów amerykańskich w porównaniu do innych firm zagranicznych w Polsce – w latach 2010-2018 inwestycje amerykańskie zwiększały się 1,5-krotnie szybciej niż inne inwestycje zagraniczne.

Inwestycje amerykańskie są obecne w całym kraju

Większość podmiotów z udziałem kapitału amerykańskiego jest zarejestrowanych w województwie mazowieckim (60%). Warszawa jest od lat głównym miejscem rejestracji firm amerykańskich. Z danych AmCham wynika jednak, że aż 57% wartości inwestycji należących do firm amerykańskich znajduje się poza województwem mazowieckim. Atrakcyjnymi lokalizacjami dla biznesu amerykańskiego są województwa: wielkopolskie, pomorskie oraz małopolskie.

Obroty handlowe między Polską a Stanami Zjednoczonymi osiągnęły w 2018 r. wartość 21,6 mld USD (81 mld PLN)

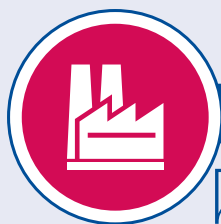
Rynek amerykański jest na 8. miejscu pod względem zbytu polskich wyrobów przemysłowych – w ciągu 10 lat nastąpił awans z 17. pozycji. Najważniejszym polskim towarem eksportowym do Stanów Zjednoczonych są maszyny i urządzenia mechaniczne, a w tej grupie towarów największy udział mają części do silników turbośmigłowych i turboodrzutowych.

Stany Zjednoczone są 5. rynkiem świadczenia usług z Polski. Ponad 70% wartości eksportu usług obejmują usługi telekomunikacyjne, informatyczne, techniczne, badawczo-rozwojowe i inżynieryjne, czyli tzw. usługi wiedzochłonne. Ich eksport z Polski do Stanów Zjednoczonych szacuje się na około 3 mld USD (11 mld PLN). Eksport usług informatycznych, w tym oprogramowania, wzrósł od 2010 r. pięciokrotnie i stanowi obecnie 1/3 całości polskiego eksportu usług do Stanów Zjednoczonych.

Uwaga: wartości w PLN przeliczone wg kursu z dnia 31.12.2018 r. - 1 USD = 3,7597 PLN

* z wyłączeniem bankowości

Kluczowe dane o firmach amerykańskich w Polsce

AKTYWA

54,5 mld USD

INWESTYCJE

62,7 mld USD

24,4 mld USD

ZATRUDNIENIE

267 000

PRZYCHODY

60,3 mld USD

HANDEL

EKSPORT

11,7 mld USD

IMPORT

9,9 mld USD

21,6 mld USD

Najwięksi inwestorzy amerykańscy w Polsce

TOP 10 według wartości aktywów*

1. CVC CAPITAL PARTNERS
2. GOLDMAN SACHS GROUP, INC
3. GIORGI GLOBAL HOLDINGS, INC (CAN-PACK)
4. INTERNATIONAL PAPER CO
5. GENERAL ELECTRIC COMPANY
6. UNITED TECHNOLOGIES CORPORATIONS
7. DISCOVERY, INC
8. MARS, INC
9. PROCTER & GAMBLE CO
10. WHIRLPOOL CORP

TOP 10 według wartości inwestycji*

1. INTERNATIONAL PAPER CO
2. GIORGI GLOBAL HOLDINGS, INC (CAN-PACK)
3. AMAZON.COM, INC
4. PROCTER & GAMBLE CO
5. UNITED TECHNOLOGIES CORPORATIONS
6. GENERAL ELECTRIC COMPANY
7. GOLDMAN SACHS GROUP, INC
8. LIBERTY GLOBAL PLC
9. DISCOVERY, INC
10. CVC CAPITAL PARTNERS

TOP 10 według wielkości zatrudnienia

1. AMAZON.COM, INC
2. UNITED TECHNOLOGIES CORPORATIONS
3. LEAR CORP
4. IBM CORP
5. MCDONALD' S CORPORATIONS
6. CITIGROUP
7. CVC CAPITAL PARTNERS
8. TENNECO, INC
9. GENERAL ELECTRIC COMPANY
10. WHIRLPOOL CORP

TOP 10 według wartości przychodów*

1. PHILIP MORRIS INTERNATIONAL, INC
2. CVC CAPITAL PARTNERS
3. GENERAL ELECTRIC COMPANY
4. MARS, INC
5. UNITED TECHNOLOGIES CORPORATION
6. GIORGI GLOBAL HOLDINGS, INC (CAN-PACK)
7. INTERNATIONAL PAPER CO
8. WHIRLPOOL CORP
9. CARGILL, INC
10. GOLDMAN SACHS GROUP, INC

* - z wyłączeniem bankowości

Źródło: Na podstawie bazy danych Amadeus oraz informacji własnych firm z udziałem kapitału zagranicznego w Polsce

Wprowadzenie

Przygotowując ten materiał nikt z nas nie zdawał sobie sprawy z zagrożenia, jakie przyniósł COVID-19. Dziś wiemy, że nie funkcjonuje duża część gospodarki. Przerwanie globalnych łańcuchów dostaw będzie dotkliwie odczuwalne przez producentów części do produkcji samochodów czy elektroniki użytkowej, jak również branżę odzieżową, dóbr szybko zbywalnych oraz wiele innych. Ponad to zarówno konsumenci jak i biznes w obawie przed długotrwałą recesją planują ograniczenie wydatków. Spadnie więc zarówno konsumpcja jak i inwestycje.

Analizę, jak silny wpływ na gospodarkę będzie miała epidemia koronawirusa, podsumować będzie można prawdopodobnie dopiero za kilka lat. Aby tego dokonać warto znać stan wyjściowy, dlatego oddając Czytelnikowi niniejsze opracowanie mamy nadzieję, że będzie ono stanowić interesujący materiał obrazujący skalę aktywności firm amerykańskich w naszym kraju oraz powiązania handlowe pomiędzy Polską a Stanami Zjednoczonymi według stanu sprzed epidemii. Są to dane, do których można będzie się odnieść w zupełnie innej niż obecna rzeczywistości dokonując oceny skutków rozpoczynającego się obecnie ogólnoświatowego kryzysu.

Bezpośrednie inwestycje zagraniczne (BIZ) są to międzynarodowe transfery kapitału dokonywane w celu utworzenia w innym kraju podmiotu zależnego i sprawowania nad nim kontroli. W ujęciu makroekonomicznym inwestycje te stanowią jedno z zewnętrznych źródeł finansowania gospodarki danego kraju, natomiast w ujęciu mikroekonomicznym są podstawowym sposobem finansowania działalności gospodarczej oraz transferu niezbędnych czynników wytwórczych do oddziału zagranicznego. Są to inwestycje, które, przez uzupełnienie m.in. zasobów kapitału i technologii, przyczyniają się do podniesienia innowacyjności i konkurencyjności gospodarki kraju, do którego napływają, a także wzrostu jego eksportu i wprowadzeniu nowych sposobów i stylów zarządzania.

BIZ mają wpływ na kierunki rozwoju gospodarczego kraju, w którym są lokowane, stając się istotnym czynnikiem kształtującym krajowy PKB.

Na przestrzeni ostatnich trzech dekad polska gospodarka przeszła wiele przeobrażeń. W trakcie zmian ustrojowych w latach 90. XX wieku nastąpiło przejście z gospodarki centralnie planowanej do gospodarki rynkowej. Dzięki transformacji gospodarczej i idącej za nią liberalizacji rynku, Polska stała się krajem atrakcyjnym dla

inwestorów zagranicznych. Początek napływu inwestycji zagranicznych w latach 90. charakteryzował się wejściem do Polski inwestorów powołujących nowe firmy, a także uczestniczących w prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych, którym kapitał zagraniczny dawał szansę na dalszy rozwój.

W ciągu ostatnich 30 lat inwestycje firm amerykańskich miały znaczący wpływ na rozwój i stan polskiej gospodarki. Kapitał amerykański, napływający od wielu lat do Polski, wniósł do naszej gospodarki nie tylko aktywa finansowe, lecz także stał się źródłem nowych technologii i innowacyjnych rozwiązań, które wcześniej zostały z sukcesem zaimplementowane na rynku amerykańskim. Dodatkowo firmy amerykańskie przyczyniły się do rozwoju kultury organizacyjnej biznesu w Polsce oraz wprowadziły nowe systemy kierowania i zarządzania.

Na początku lat 90., chłonny rynek zbytu, wiele przedsiębiorstw państwowych wymagających reprivatyzacji, a także potrzeby finansowe rozwijającego się biznesu sprawiły, że naszym krajem zainteresowały się największe koncerny amerykańskie, takie jak: Coca-Cola, IBM, Procter&Gamble, Microsoft, Mars, General Electric, United Parcel Service i General Motors.

Druga połowa lat 90. i pierwsza dekada XXI wieku to okres przyspieszonego rozwoju Polski, a także wzmoczonej aktywności firm amerykańskich na naszym rynku. Istniejące fabryki rozbudowały się dzięki reinwestowanym zyskom.

Wraz z rozwojem gospodarczym zmieniał się charakter inwestycji. Produkcja odtwórcza i imitująca, bazująca na technologii amerykańskiej, powoli była zastępowana przez procesy produkcyjne, do których know-how tworzy się także w Polsce. Zyskują na znaczeniu procesy oparte na wiedzy, zarówno w przemyśle, jak i usługach. Ponadto w ostatnim czasie są zauważalne zmiany w charakterze inwestycji zagranicznych. Są one przede wszystkim efektem przenoszenia poszczególnych etapów łańcuchów wartości do różnych lokalizacji. Zagraniczny kapitał inwestycyjny w Polsce napływa nie tylko do branż produkcyjnych czy handlu, ale coraz więcej firm zagranicznych prowadzi działalność w branży usług biznesowych, świadcząc usługi takie jak informatyczne, badawczo-rozwojowe, inżynieryjne, księgowo czy prawne. Powstają centra świadczące szereg usług na rzecz sieci przedsiębiorstw we własnej grupie kapitałowej, jak również wyspecjalizowani usługodawcy BPO (*business process outsourcing*).

1 Kapitał zagraniczny w Polsce

ZAGRANICZNE INWESTYCJE BEZPOŚREDNIE

Na koniec 2018 r. bezpośrednie inwestycje zagraniczne w Polsce przekroczyły 1 bilion PLN

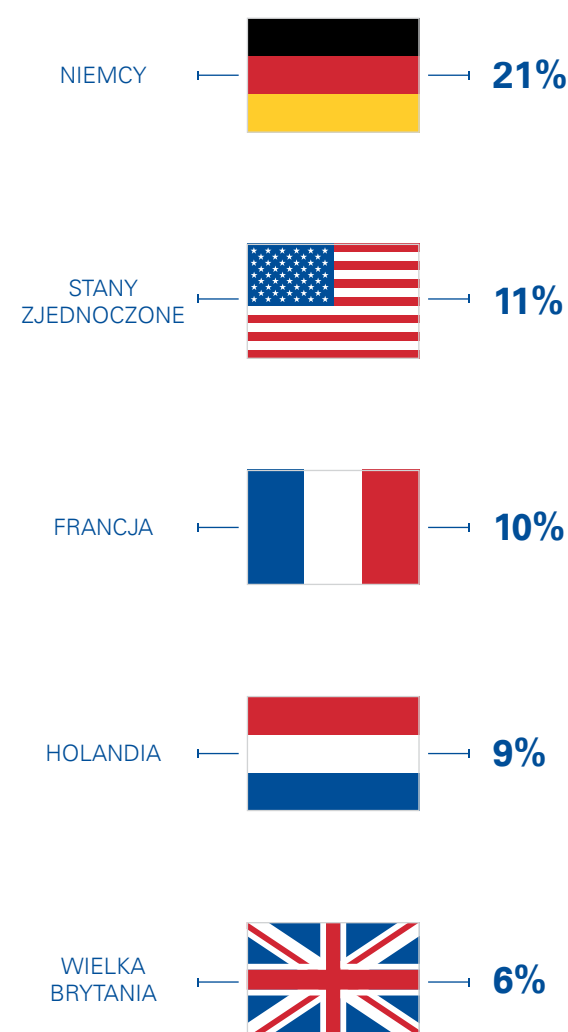
(268 mld USD), co stanowiło ponad połowę wartości zobowiązań z tytułu inwestycji nierezydentów, czyli całkowitej wartości inwestycji (zarówno bezpośrednich jak i portfelowych) dokonanych przez podmioty zagraniczne w Polsce. Odpowiada to około 40% wartości polskiego PKB. Uznając, iż całkowita wartość BIZ w Polsce odpowiada tak dużej części PKB, gospodarka Polska osiągnęła wskaźnik podobny do innych gospodarek rozwiniętych.

Struktura zagranicznych inwestycji bezpośrednich, w której instrumenty dłużne nie odgrywają zbyt dużej roli w wartości całkowitej inwestycji, świadczy o tym, że jest to majątek budowany w większości na materialnym zaangażowaniu kapitałowym.

Inwestorzy zagraniczni posiadają 649 mld PLN (173 mld USD, 64% całości BIZ) w akcjach i innych formach udziałów kapitałowych polskich podmiotów bezpośredniego inwestowania. Pozostałe inwestycje, czyli zobowiązania firm z tytułu instrumentów dłużnych wobec zagranicznych podmiotów powiązanych z nimi kapitałowo stanowią około 356 mld PLN (95 mld USD, 36% całości BIZ).

Źródło: NBP

■ Najważniejsi inwestorzy zagraniczni w Polsce

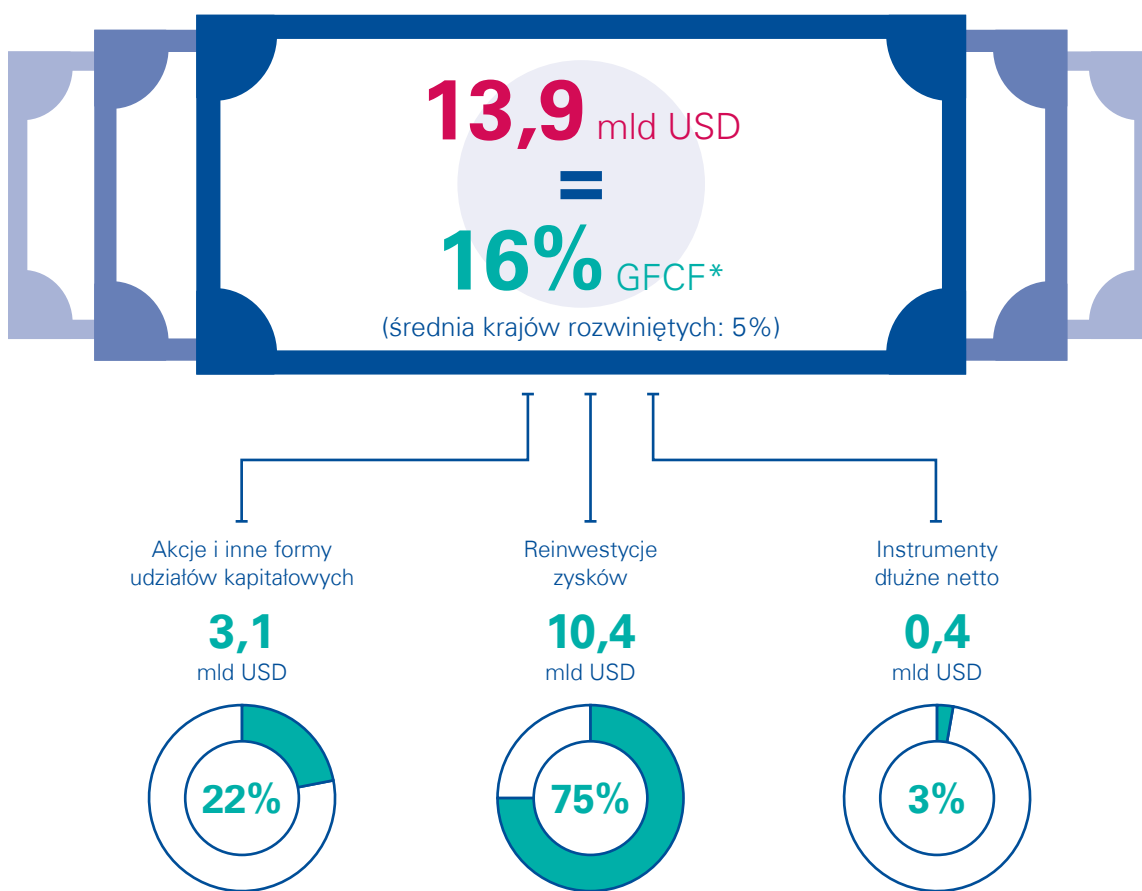
Źródło: UNCTAD

Bezpośrednie inwestycje zagraniczne przynoszą polskiej gospodarce kapitał służący m.in. modernizacji i rozbudowie aparatury produkcyjnej. W 2018 r. napływy kapitału bezpośredniego wyniosły blisko 13,9 mld USD, co odpowiadało 16% wartości inwestycji brutto w środki trwałe w naszym kraju. Jest to wskaźnik znacznie przewyższający średnią w krajach rozwiniętych, plasując Polskę w czołówce atrakcyjnych lokalizacji BIZ.

Według danych raportu fDi Intelligence¹ Polska zajmuje trzecie miejsce wśród krajów Unii Europejskiej, zaraz po Wielkiej Brytanii i Hiszpanii, gdzie w 2018 r. zainwestowano najwięcej kapitału w projekty typu greenfield².

Analizując napływ kapitału inwestycyjnego do Polski w 2018 r., uwagę zwraca fakt, iż większość BIZ stanowiły środki finansowe wypracowane przez podmioty działające w Polsce, czyli reinwestowane zyski. Objęły one 75% wszystkich nakładów inwestycyjnych pochodzących od firm zagranicznych. Firmy z kapitałem zagranicznym dokonując reinwestycji rozbudowują głównie swoje krajowe aktywa rozwijając stosowane technologie, których podstawowym celem jest podnoszenie konkurencyjności oferowanych towarów i świadczonych usług.

■ Napływ BIZ do Polski w 2018 r.

*GFCF – z ang. *gross fixed capital formation* – nakłady brutto na środki trwałe
Źródło: NBP

¹ "The fDi Report 2019, Global greenfield investment trends", fDi Intelligence, Financial Times.

² Inwestycje typu greenfield polegają na utworzeniu na niezagospodarowanym dotąd terenie, często bez komunikacji drogowej i/lub kolejowej nowego podmiotu gospodarczego.

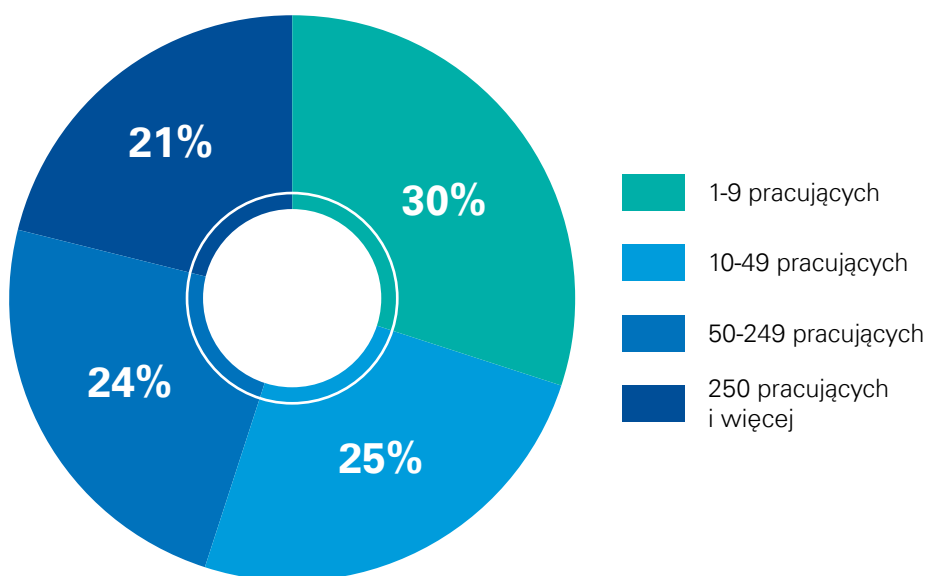

FIRMY AMERYKAŃSKIE W POLSCE

Według badań Amerykańskiej Izby Handlowej (AmCham), w Polsce działa ponad 1500 firm z udziałem kapitału amerykańskiego. Szczególną cechą wyróżniającą te firmy jest przede wszystkim ich wielkość i rentowność, w porównaniu z innymi podmiotami zagranicznymi obecnymi w naszym kraju. Co piąta z firm amerykańskich w Polsce jest firmą dużą, czyli zatrudniającą ponad 250 osób, podczas gdy w całej populacji podmiotów niefinansowych działających w Polsce jest zaledwie 0,2% dużych firm.

■ Struktura wielkości firm z udziałem kapitału amerykańskiego w Polsce (według zatrudnienia)

STRUKTURA KAPITAŁU AMERYKAŃSKIEGO

Akcje i inne formy udziałów kapitałowych

76%

Instrumenty dłużne

24%

Źródło: Na podstawie bazy danych Amadeus oraz informacji własnych firm z udziałem kapitału zagranicznego

Kapitał amerykański odpowiada obecnie

4%

wartości polskiego PKB, tym samym firmy amerykańskie działające na terenie naszego kraju stanowią ważną część polskiej gospodarki.

Każdy zainwestowany w Polsce przez firmy amerykańskie 1 dolar tworzy

50%

więcej wartości (wg ROCE³) niż inne inwestycje zagraniczne, co dowodzi, że przedsiębiorstwa z udziałem kapitału amerykańskiego charakteryzuje wysoka efektywność z jaką wykorzystują swój kapitał.

FIRMY Z UDZIAŁEM KAPITAŁU AMERYKAŃSKIEGO W POLSCE

Liczba firm	1 541
% liczby firm zagranicznych	3%
Aktywa* (mln USD)	54 451
zmiana od 2010 r.	67%
% aktywów firm zagranicznych	18%
Wartość zainwestowanego kapitału* (mln USD)	24 376
zmiana od 2010 r.	70%
% inwestycji firm zagranicznych	11%
Liczba zatrudnionych	267 000 (309 000 – razem z zatrudnieniem pośrednim)
zmiana od 2010 r.	130%
% zatrudnienia w firmach zagranicznych	16%
Przychody z działalności operacyjnej* (mln USD)	60 329
zmiana od 2010 r.	60%
% przychodów osiągniętych przez firmy zagraniczne	16%

* – z wyłączeniem bankowości

Źródło: na podstawie bazy danych Amadeus oraz informacji własnych firm

Powyżej przedstawione dane finansowe nie obejmują branży usług bankowych, której zgodnie z OECD nie uwzględnia się w porównaniach z innymi branżami. Warto jednak podkreślić, iż wśród firm z udziałem kapitału amerykańskiego mamy w Polsce jeden podmiot świadczący usługi bankowe, jest nim **Citi Handlowy** – bank w 75% kontrolowany przez Citigroup. Historia działalności tego amerykańskiego giganta na polskim rynku sięga początku lat dziewięćdziesiątych. Od tego czasu Citigroup zainwestowało w Polsce 1,3 mld USD stając się liderem na rynku usług bankowych.

³ ROCE – z ang. *return on capital employed* – wskaźnik rentowności kapitału stałego.

Aktywa i przychody

Stały rozwój działających w Polsce przedsiębiorstw z udziałem kapitału amerykańskiego świadczy o nieustannie rosnącym zainteresowaniu inwestorów polskim rynkiem. W latach 2010-2018 wartość aktywów należących do firm amerykańskich w Polsce zwiększyła się o 67%. Każdego roku powstają nowe firmy, a istniejące zwiększają skalę swojej działalności. Warto dodać, iż analizowane aktywa należą do korporacji zarówno z branż produkcyjnych (np. International Paper Co., Mars, United Technologies Corporations), usługowych (np. Discovery, IBM, United Parcel Service), jak i funduszy integrujących kapitał inwestycyjny (np. CVC Capital Partners, Goldman Sachs).

Całkowitą wartość aktywów posiadanych obecnie przez firmy z udziałem kapitału amerykańskiego działające w Polsce szacuje się na

54,5
mld USD

(z wyłączeniem bankowości), co stanowi jednocześnie około 18% wartości aktywów wszystkich firm zagranicznych w naszym kraju.

10 firm amerykańskich dysponujących największymi aktywami w Polsce posiada łącznie majątek wart 18,6 mld USD, co stanowi 34% wartości aktywów należących do inwestorów amerykańskich w Polsce.

Lista 10 największych inwestorów amerykańskich według wartości aktywów*

TOP 10 AKTYWA

1. CVC CAPITAL PARTNERS
2. GOLDMAN SACHS GROUP, INC
3. GIORGI GLOBAL HOLDINGS, INC (CAN-PACK)
4. INTERNATIONAL PAPER CO
5. GENERAL ELECTRIC COMPANY
6. UNITED TECHNOLOGIES CORPORATIONS
7. DISCOVERY, INC
8. MARS, INC
9. PROCTER & GAMBLE CO
10. WHIRLPOOL CORP

* - z wyłączeniem bankowości

Źródło: Na podstawie bazy danych Amadeus oraz informacji własnych firm z udziałem kapitału zagranicznego w Polsce

■ **Lista 10 największych inwestorów amerykańskich według wartości aktywów wraz z firmami zależnymi***

TOP 10 AKTYWA

NAZWA INWESTORA	NAZWA FIRMY ZALEŻNEJ W POLSCE	NAZWA INWESTORA	NAZWA FIRMY ZALEŻNEJ W POLSCE
1. CVC CAPITAL PARTNERS	ŻABKA POLSKA SP. Z O.O. PKP ENERGETYKA S.A.		LM WIND POWER BLADES (POLAND) SP. Z O.O. LM WIND POWER SERVICES (POLAND) SP. Z O.O. TUNGSRAM LIGHTING POLAND SP. Z O.O. UNISON ENGINE COMPONENTS POLAND SP. Z O.O.
2. GOLDMAN SACHS GROUP, INC	DELICPOL SP. Z O.O. GOLDMAN SACHS POLAND SERVICES SP. Z O.O. POLMOZBYT SP. Z O.O. PRZEDSIĘBIORSTWO TECHNICZNO - HANDLOWE ROBYG CONSTRUCTION POLAND SP. Z O.O. ROBYG CONSTRUCTION SP. Z O.O. ROBYG FINANCE SP. Z O.O. ROBYG FINANCE SP. Z O.O. S.K.A. ROBYG KSIĘGOWOŚĆ SP. Z O.O. ROBYG MARKETING I SPRZEDAŻ SP. Z O.O. ROBYG PROJECT MANAGEMENT SP. Z O.O. ROBYG S.A. TRANSBUD S.A. PRZEDSIĘBIORSTWO ZAPLECZA TECHNICZNEGO TRANSBUD TRADING - 4 SP. Z O.O. PRZEDSIĘBIORSTWO ZAPLECZA TECHNICZNEGO	6. UNITED TECHNOLOGIES CORPORATIONS	CARRIER CHŁODNICTWO POLSKA SP. Z O.O. CARRIER TRANSICOLD POLSKA SP. Z O.O. GOODRICH AEROSPACE POLAND SP. Z O.O. (Collins Aerospace) HAMILTON SUNDSTRAND POLAND SP. Z O.O. (Collins Aerospace) HS KALISZ SP. Z O.O. HS POLAND HOLDINGS SP. Z O.O. OTIS SP. Z O.O. PRATT & WHITNEY KALISZ SP. Z O.O. PRATT & WHITNEY RZESZÓW S.A. PRATT & WHITNEY TUBES SP. Z O.O. RIELLO PALNIKI SP. Z O.O. UTC AEROSPACE SYSTEMS WROCŁAW SP. Z O.O. UTC CCS MANUFACTURING POLSKA SP. Z O.O. UTC FIRE & SECURITY SP. Z O.O. UTC HVAC POLSKA SP. Z O.O.
3. GIORGI GLOBAL HOLDINGS, INC	CAN-PACK FOOD AND INDUSTRIAL PACKAGING SP. Z O.O. CAN-PACK METAL CLOSURES SP. Z O.O. CAN-PACK S.A. CP GLASS S.A.	7. DISCOVERY, INC	DISCOVERY DRILLING SP. Z O.O. DISCOVERY POLSKA SP. Z O.O. EL - TRADE SP. Z O.O. GREEN CONTENT SP. Z O.O. STAVKA SP. Z O.O. TVN DIGITAL S.A. TVN MEDIA SP. Z O.O. TVN S.A.
4. INTERNATIONAL PAPER CO	INTERNATIONAL PAPER (POLAND) HOLDING SP. Z O.O. INTERNATIONAL PAPER CELLULOSE FIBERS (POLAND) SP. Z O.O. INTERNATIONAL PAPER KWIDZYŃ SP. Z O.O.	8. MARS, INC	MARS POLSKA SP. Z O.O. MARS POLSKA SP. Z O.O. (Wrigley) ROYAL CANIN DYSTRYBUCJA SP. Z O.O. ROYAL CANIN POLSKA SP. Z O.O.
5. GENERAL ELECTRIC COMPANY	ABB INDUSTRIAL SOLUTIONS (BIELSKO-BIAŁA) SP. Z O.O. ABB INDUSTRIAL SOLUTIONS (KŁODZKO) SP. Z O.O. AVIO POLSKA SP. Z O.O. BAKER HUGHES POLAND SP. Z O.O. BH POLAND SP. Z O.O. BPH PBK ZARZĄDZANIE FUNDUSZAMI SP. Z O.O. GE INVESTMENTS POLAND SP. Z O.O. GE POWER SP. Z O.O. GE REAL ESTATE POLAND SP. Z O.O. GE SERVICES SP. Z O.O. GENERAL ELECTRIC COMPANY POLSKA SP. Z O.O. GENERAL ELECTRIC POLAND SP. Z O.O.	9. PROCTER & GAMBLE CO	GILLETTE POLAND S.A. PROCTER AND GAMBLE DS POLSKA SP. Z O.O.
		10. WHIRLPOOL CORP	WHIRLPOOL COMPANY POLSKA SP. Z O.O. WHIRLPOOL POLSKA APPLIANCES SP. Z O.O.

* - z wyłączeniem bankowości

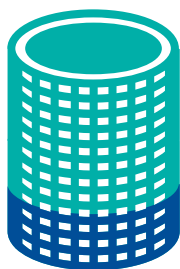
Źródło: Na podstawie bazy danych Amadeus oraz informacji własnych firm z udziałem kapitału zagranicznego w Polsce

W 2018 r. firmy amerykańskie osiągnęły łączne przychody o wartości 60,3 mld USD. Ich prawie 60% wzrost przypadł na lata 2010-2018 skutkując skalą 16% przychodów osiąganych przez wszystkie firmy zagraniczne w Polsce. Wyniki te są efektem nie tylko sprzedaży na rynku krajowym, ale również rosnącego udziału firm amerykańskich w polskim eksporcie.

10 inwestorów amerykańskich osiągających najwyższą sprzedaż w 2018 r. odnotowało przychód o wartości 18,6 mld USD, co odpowiada około

30%

przychodów wszystkich firm amerykańskich działających w Polsce.

■ Lista 10 największych inwestorów amerykańskich według wartości przychodów*

TOP 10 PRZYCHODY

1.	PHILIP MORRIS INTERNATIONAL, INC
2.	CVC CAPITAL PARTNERS
3.	GENERAL ELECTRIC COMPANY
4.	MARS, INC
5.	UNITED TECHNOLOGIES CORPORATION
6.	GIORGI GLOBAL HOLDINGS, INC (CAN-PACK)
7.	INTERNATIONAL PAPER CO
8.	WHIRLPOOL CORP
9.	CARGILL, INC
10.	GOLDMAN SACHS GROUP, INC

* - z wyłączeniem bankowości

Źródło: Na podstawie bazy danych Amadeus oraz informacji własnych firm z udziałem kapitału zagranicznego w Polsce

■ **Lista 10 największych inwestorów amerykańskich według wartości przychodów wraz z firmami zależnymi***

TOP 10 PRZYCHODY

NAZWA INWESTORA	NAZWA FIRMY ZALEŻNEJ W POLSCE	NAZWA INWESTORA	NAZWA FIRMY ZALEŻNEJ W POLSCE
1. PHILIP MORRIS INTERNATIONAL, INC	PHILIP MORRIS POLSKA DISTRIBUTION SP. Z O.O. PHILIP MORRIS POLSKA S.A. PHILIP MORRIS POLSKA TOBACCO SP. Z O.O. PMI SERVICE CENTER EUROPE SP. Z O.O.		PRATT & WHITNEY KALISZ SP. Z O.O. PRATT & WHITNEY RZESZÓW S.A. PRATT & WHITNEY TUBES SP. Z O.O. RIELLO PALNIKI SP. Z O.O. UTC AEROSPACE SYSTEMS WROCŁAW SP. Z O.O. UTC CCS MANUFACTURING POLSKA SP. Z O.O. UTC FIRE & SECURITY SP. Z O.O. UTC HVAC POLSKA SP. Z O.O.
2. CVC CAPITAL PARTNERS	ŻABKA POLSKA SP. Z O.O. PKP ENERGETYKA S.A.		
3. GENERAL ELECTRIC COMPANY	ABB INDUSTRIAL SOLUTIONS (BIELSKO-BIAŁA) SP. Z O.O. ABB INDUSTRIAL SOLUTIONS (KŁODZKO) SP. Z O.O. AVIO POLSKA SP. Z O.O. BAKER HUGHES POLAND SP. Z O.O. BH POLAND SP. Z O.O. BPH PBK ZARZĄDZANIE FUNDUSZAMI SP. Z O.O. GE INVESTMENTS POLAND SP. Z O.O. GE POWER SP. Z O.O. GE REAL ESTATE POLAND SP. Z O.O. GE SERVICES SP. Z O.O. GENERAL ELECTRIC COMPANY POLSKA SP. Z O.O. GENERAL ELECTRIC POLAND SP. Z O.O. LM WIND POWER BLADES (POLAND) SP. Z O.O. LM WIND POWER SERVICES (POLAND) SP. Z O.O. TUNGSRAM LIGHTING POLAND SP. Z O.O. UNISON ENGINE COMPONENTS POLAND SP. Z O.O.	6. GIORGI GLOBAL HOLDINGS, INC	CAN-PACK FOOD AND INDUSTRIAL PACKAGING SP. Z O.O. CAN-PACK METAL CLOSURES SP. Z O.O. CAN-PACK S.A. CP GLASS S.A.
		7. INTERNATIONAL PAPER CO	INTERNATIONAL PAPER (POLAND) HOLDING SP. Z O.O. INTERNATIONAL PAPER CELLULOSE FIBERS (POLAND) SP. Z O.O. INTERNATIONAL PAPER KWIDZYŃ SP. Z O.O.
		8. WHIRLPOOL CORP	WHIRLPOOL COMPANY POLSKA SP. Z O.O. WHIRLPOOL POLSKA APPLIANCES SP. Z O.O.
		9. CARGILL INC	CARGILL HOLDING POLSKA SP. Z O.O. CAGRILL POLAND SP. Z O.O.
4. MARS, INC	MARS POLSKA SP. Z O.O. MARS POLSKA SP. Z O.O. (Wrigley) ROYAL CANIN DYSTRYBUCJA SP. Z O.O. ROYAL CANIN POLSKA SP. Z O.O.	10. GOLDMAN SACHS GROUP, INC	DELICPOL SP. Z O.O. GOLDMAN SACHS POLAND SERVICES SP. Z O.O. POLMOZBYT SP. Z O.O. PRZEDSIĘBIORSTWO TECHNICZNO - HANDLOWE ROBYG CONSTRUCTION POLAND SP. Z O.O. ROBYG CONSTRUCTION SP. Z O.O. ROBYG FINANCE SP. Z O.O. ROBYG FINANCE SP. Z O.O. S.K.A. ROBYG KSIĘGOWOŚĆ SP. Z O.O. ROBYG MARKETING I SPRZEDAŻ SP. Z O.O. ROBYG PROJECT MANAGEMENT SP. Z O.O. ROBYG S.A. TRANSBUD S.A. PRZEDSIĘBIORSTWO ZAPLECZA TECHNICZNEGO TRANSBUD TRADING - 4 SP. Z O.O. PRZEDSIĘBIORSTWO ZAPLECZA TECHNICZNEGO
5. UNITED TECHNOLOGIES CORPORATION	CARRIER CHŁODNICTWO POLSKA SP. Z O.O. CARRIER TRANSICOLD POLSKA SP. Z O.O. GOODRICH AEROSPACE POLAND SP. Z O.O. (Collins Aerospace) HAMILTON SUNDSTRAND POLAND SP. Z O.O. (Collins Aerospace) HS KALISZ SP. Z O.O. HS POLAND HOLDINGS SP. Z O.O. OTIS SP. Z O.O.		

* - z wyłączeniem bankowości

Źródło: Na podstawie bazy danych Amadeus oraz informacji własnych firm z udziałem kapitału zagranicznego w Polsce

Inwestycje firm z kapitałem amerykańskim w Polsce

Statystyki pokazują, iż Stany Zjednoczone są bardzo ważnym źródłem bezpośrednich inwestycji zagranicznych w Polsce stanowiąc drugi pod względem ważności kraj, z którego napływa kapitał.

Wartość kapitału zainwestowanego przez firmy amerykańskie w Polsce szacuje się na 24,4 mld USD, czyli 11% wartości wszystkich zagranicznych inwestycji bezpośrednich w Polsce.

Przy ocenie znaczenia kapitału amerykańskiego dla Polski należy wziąć pod uwagę perspektywę historyczną. W gospodarce globalnej, w której następuje ciągła rekonfiguracja czynników wpływających na decyzje inwestycyjne oraz skalę i kierunki międzynarodowych przepływów kapitałowych, fuzje i przejęcia są częstym sposobem przenoszenia własności pomiędzy firmami z różnych krajów. Wskazuje się, iż jest to element typowego rozwoju międzynarodowej działalności koncernów. Takie przykłady mamy również na polskim rynku. Są to m.in. takie firmy jak: General Motors, Joy Global, TRW Automotive, Berlitz, Mentor Graphics, Praxair, Grid Dynamics. W tym miejscu należy jednak ponownie wspomnieć, iż firmy amerykańskie były w Polsce źródłem kapitału inwestycyjnego, który w dużym stopniu ukształtował dzisiejszy stan polskiej gospodarki.

38,3 mld USD⁴ to przybliżona wartość niedoszacowanego kapitału, którego nie uwzględnia się w podawanej oficjalnie, skumulowanej wartości inwestycji amerykańskich w Polsce, a który był własnością firm ze Stanów Zjednoczonych, zaś obecnie należy do podmiotów z innych krajów.

62,7
mld USD

to całkowita wartość inwestycji amerykańskich w Polsce uwzględniająca kapitał zainwestowany przez firmy ze Stanów Zjednoczonych, które obecnie należą do podmiotów z innych krajów

Firmy amerykańskie zainwestowały w Polsce 40% wartości kapitałów ulokowanych w regionie Europy Środkowej i Wschodniej. Tak wysoki odsetek inwestycji wskazuje na fakt, iż Polska postrzegana jest jako kraj atrakcyjny dla inwestorów zagranicznych.

W ostatniej dekadzie notuje się znaczny wzrost aktywności inwestorów amerykańskich w porównaniu do innych inwestorów zagranicznych inwestujących w Polsce. Tendencja widoczna jest zarówno, jeśli chodzi o skalę reinwestycji, jak i nowo napływający kapitał. W latach 2010-2018 inwestycje amerykańskie wzrastały 1,5 krotnie szybciej niż inne inwestycje zagraniczne.

10 największych inwestorów amerykańskich w Polsce ulokowało łącznie blisko 9,6 mld USD.

■ Lista 10 największych inwestorów amerykańskich według wartości inwestycji*

TOP 10 INWESTYCJE

1. INTERNATIONAL PAPER CO
2. GIORGI GLOBAL HOLDINGS, INC (CAN-PACK)
3. AMAZON.COM, INC
4. PROCTER & GAMBLE CO
5. UNITED TECHNOLOGIES CORPORATIONS
6. GENERAL ELECTRIC COMPANY
7. GOLDMAN SACHS GROUP, INC
8. LIBERTY GLOBAL PLC
9. DISCOVERY, INC
10. CVC CAPITAL PARTERS

* - z wyłączeniem bankowości

Źródło: Na podstawie bazy danych Amadeus oraz informacji własnych firm z udziałem kapitału zagranicznego w Polsce

⁴ Na podstawie ujemnych wartości napływu inwestycji w latach 2003-2018 wg danych NBP.

■ **Lista 10 największych inwestorów amerykańskich według wartości inwestycji wraz z firmami zależnymi***

TOP 10 INWESTYCJE

NAZWA INWESTORA	NAZWA FIRMY ZALEŻNEJ W POLSCE
1. INTERNATIONAL PAPER CO	INTERNATIONAL PAPER (POLAND) HOLDING SP. Z O.O. INTERNATIONAL PAPER CELLULOSE FIBERS (POLAND) SP. Z O.O. INTERNATIONAL PAPER KWIDZYŃ SP. Z O.O.
2. GIORGI GLOBAL HOLDINGS, INC	CAN-PACK FOOD AND INDUSTRIAL PACKAGING SP. Z O.O. CAN-PACK METAL CLOSURES SP. Z O.O. CAN-PACK S.A. CP GLASS S.A.
3. AMAZON.COM, INC	AMAZON DEVELOPMENT CENTER POLAND SP. Z O.O. AMAZON FULFILLMENT POLAND SP. Z O.O. AMAZON WEB SERVICES POLAND SP. Z O.O.
4. PROCTER & GAMBLE CO	GILLETTE POLAND S.A. PROCTER AND GAMBLE DS POLSKA SP. Z O.O.
5. UNITED TECHNOLOGIES CORPORATIONS	CARRIER CHŁODNICTWO POLSKA SP. Z O.O. CARRIER TRANSICOLD POLSKA SP. Z O.O. GOODRICH AEROSPACE POLAND SP. Z O.O. (Collins Aerospace) HAMILTON SUNDSTRAND POLAND SP. Z O.O. (Collins Aerospace) HS KALISZ SP. Z O.O. HS POLAND HOLDINGS SP. Z O.O. OTIS SP. Z O.O. PRATT & WHITNEY KALISZ SP. Z O.O. PRATT & WHITNEY RZESZÓW S.A. PRATT & WHITNEY TUBES SP. Z O.O. RIELLO PALNIKI SP. Z O.O. UTC AEROSPACE SYSTEMS WROCŁAW SP. Z O.O. UTC CCS MANUFACTURING POLSKA SP. Z O.O. UTC FIRE & SECURITY SP. Z O.O. UTC HVAC POLSKA SP. Z O.O.
6. GENERAL ELECTRIC COMPANY	ABB INDUSTRIAL SOLUTIONS (BIELSKO-BIAŁA) SP. Z O.O. ABB INDUSTRIAL SOLUTIONS (KŁODZKO) SP. Z O.O. AVIO POLSKA SP. Z O.O. BAKER HUGHES POLAND SP. Z O.O. BH POLAND SP. Z O.O. BPH PBK ZARZĄDZANIE FUNDUSZAMI SP. Z O.O. GE INVESTMENTS POLAND SP. Z O.O.

NAZWA INWESTORA	NAZWA FIRMY ZALEŻNEJ W POLSCE
	GE POWER SP. Z O.O. GE REAL ESTATE POLAND SP. Z O.O. GE SERVICES SP. Z O.O. GENERAL ELECTRIC COMPANY POLSKA SP. Z O.O. GENERAL ELECTRIC POLAND SP. Z O.O. LM WIND POWER BLADES (POLAND) SP. Z O.O. LM WIND POWER SERVICES (POLAND) SP. Z O.O. TUNGSRAM LIGHTING POLAND SP. Z O.O. UNISON ENGINE COMPONENTS POLAND SP. Z O.O.
7. GOLDMAN SACHS GROUP, INC	DELICPOL SP. Z O.O. GOLDMAN SACHS POLAND SERVICES SP. Z O.O. POLMOZBYT SP. Z O.O. PRZEDSIĘBIORSTWO TECHNICZNO-HANDLOWE ROBYG CONSTRUCTION POLAND SP. Z O.O. ROBYG CONSTRUCTION SP. Z O.O. ROBYG FINANCE SP. Z O.O. ROBYG FINANCE SP. Z O.O. S.K.A. ROBYG KSIĘGOWOŚĆ SP. Z O.O. ROBYG MARKETING I SPRZEDAŻ SP. Z O.O. ROBYG PROJECT MANAGEMENT SP. Z O.O. ROBYG S.A. TRANSBUD S.A. PRZEDSIĘBIORSTWO ZAPLECZA TECHNICZNEGO TRANSBUD TRADING - 4 SP. Z O.O. PRZEDSIĘBIORSTWO ZAPLECZA TECHNICZNEGO
8. LIBERTY GLOBAL PLC	UPC POLSKA SP. Z O.O.
9. DISCOVERY, INC	TDISCOVERY DRILLING SP. Z O.O. DISCOVERY POLSKA SP. Z O.O. EL - TRADE SP. Z O.O. GREEN CONTENT SP. Z O.O. STAVKA SP. Z O.O. TVN DIGITAL S.A. TVN MEDIA SP. Z O.O. TVN S.A.
10. CVC CAPITAL PARTNERS	ŻABKA POLSKA SP. Z O.O. PKP ENERGETYKA S.A.

* - z wyłączeniem bankowości

Źródło: Na podstawie bazy danych Amadeus oraz informacji własnych firm z udziałem kapitału zagranicznego w Polsce

Zatrudnienie w firmach z kapitałem amerykańskim

Firmy amerykańskie stale tworzą w Polsce nowe miejsca pracy, a wzrost zatrudnienia jest znacznie wyższy niż średnia na rynku pracy. W szczególności warto zwrócić uwagę na wzrost zatrudnienia w branżach wymagających wysoko wykwalifikowanej siły roboczej.

W latach 2010-2018 w firmach z udziałem kapitału amerykańskiego wzrost zatrudnienia wyniósł 130%. Dynamika zmian zatrudnienia była znacznie większa niż zmiany wartości inwestycji bądź aktywów, co podkreśla tendencję wskazującą, że firmy amerykańskie nadal stawiają na rozwój aktywności operacyjnej w Polsce.

Firmy z udziałem kapitału amerykańskiego dają obecnie w Polsce zatrudnienie około 267 000 osobom. Tym samym około 15% wszystkich miejsc pracy stworzonych przez firmy zagraniczne działające w Polsce należy do przedsiębiorstw amerykańskich.

Na uwagę zasługuje także fakt, iż sposób prowadzenia działalności gospodarczej wielu z opisywanych przedsiębiorstw może tworzyć nowe miejsca pracy w sposób pośredni, np. w sieciach placówek franczyzowych (np. McDonald's, Żabka) bądź organizując tzw. outsourcing pracowniczy (np. Manpower). Jak wskazują dane AmCham, dzięki tego typu działaniom mamy w Polsce dodatkowo około 42 000 miejsc pracy.

10 największych pracodawców spośród firm amerykańskich zatrudnia łącznie ponad 78 860 pracowników, co odpowiada blisko

32%

wszystkich miejsc pracy utworzonym przez firmy amerykańskie w Polsce.

■ Lista 10 największych inwestorów amerykańskich według wielkości zatrudnienia

TOP 10 ZATRUDNIENIE

1. AMAZON.COM, INC
2. UNITED TECHNOLOGIES CORPORATIONS
3. LEAR CORP
4. IBM CORP
5. MCDONALD'S CORPORATIONS
6. CITIGROUP
7. CVC CAPITAL
8. TENNECO, INC
9. GENERAL ELECTRIC COMPANY
10. WHIRLPOOL CORP

Źródło: Na podstawie bazy danych Amadeus oraz informacji własnych firm z udziałem kapitału zagranicznego w Polsce

■ **Lista 10 największych inwestorów amerykańskich według wielkości zatrudnienia wraz z firmami zależnymi**

TOP 10 ZATRUDNIENIE

NAZWA INWESTORA	NAZWA FIRMY ZALEŻNEJ W POLSCE	NAZWA INWESTORA	NAZWA FIRMY ZALEŻNEJ W POLSCE
1. AMAZON.COM, INC	AMAZON DEVELOPMENT CENTER POLAND SP. Z O.O. AMAZON FULFILLMENT POLAND SP. Z O.O. AMAZON WEB SERVICES POLAND SP. Z O.O.	7. CVC CAPITAL PARTNERS	ŻABKA POLSKA SP. Z O.O. PKP ENERGETYKA S.A.
2. UNITED TECHNOLOGIES CORPORATIONS	CARRIER CHŁODNICTWO POLSKA SP. Z O.O. CARRIER TRASCICOLD POLSKA SP. Z O.O. GOODRICH AEROSPACE POLAND SP. Z O.O. (Collins Aerospace) HAMILTON SUNDSTRAND POLAND SP. Z O.O. (Collins Aerospace) HS KALISZ SP. Z O.O. HS POLAND HOLDINGS SP. Z O.O. OTIS SP. Z O.O. PRATT & WHITNEY KALISZ SP. Z O.O. PRATT & WHITNEY RZESZÓW S.A. PRATT & WHITNEY TUBES SP. Z O.O. RIELLO PALNIKI SP. Z O.O. UTC AEROSPACE SYSTEMS WROCŁAW SP. Z O.O. UTC CCS MANUFACTURING POLSKA SP. Z O.O. UTC FIRE & SECURITY SP. Z O.O. UTC HVAC POLSKA SP. Z O.O.	8. TENNECO INC.	FEDERAL MOGUL FINANCIAL SERVICES POLAND SP. Z O.O. FEDERAL-MOGUL GORZYCE SP. Z O.O. FEDERAL-MOGUL MOTORPARTS POLAND SP. Z O.O. TENNECO AUTOMOTIVE EASTERN EUROPE SP. Z O.O. TENNECO AUTOMOTIVE POLSKA SP. Z O.O. TENNECO SILESIA SP. Z O.O.
3. LEAR CORP	LEAR CORPORATION POLAND II SP. Z O.O.	9. GENERAL ELECTRIC COMPANY	ABB INDUSTRIAL SOLUTIONS (BIELSKO-BIAŁA) SP. Z O.O. ABB INDUSTRIAL SOLUTIONS (KŁODZKO) SP. Z O.O. AVIO POLSKA SP. Z O.O. BAKER HUGHES POLAND SP. Z O.O. BH POLAND SP. Z O.O. BPH PBK ZARZĄDZANIE FUNDUSZAMI SP. Z O.O. GE INVESTMENTS POLAND SP. Z O.O. GE POWER SP. Z O.O. GE REAL ESTATE POLAND SP. Z O.O. GE SERVICES SP. Z O.O. GENERAL ELECTRIC COMPANY POLSKA SP. Z O.O. GENERAL ELECTRIC POLAND SP. Z O.O. LM WIND POWER BLADES (POLAND) SP. Z O.O. LM WIND POWER SERVICES (POLAND) SP. Z O.O. TUNGSRAM LIGHTING POLAND SP. Z O.O. UNISON ENGINE COMPONENTS POLAND SP. Z O.O.
4. IBM CORP	IBM GLOBAL FINANCING POLSKA SP. Z O.O. IBM GLOBAL SERVICES DELIVERY CENTRE POLSKA SP. Z O.O. IBM POLSKA BUSINESS SERVICES SP. Z O.O. IBM POLSKA SP. Z O.O. IBM BTO BUSINESS CONSULTING SERVICES SP. Z O.O.	10. WHIRLPOOL CORP	WHIRLPOOL COMPANY POLSKA SP. Z O.O. WHIRLPOOL POLSKA APPLIANCES SP. Z O.O.
5. MCDONALD' S CORPORATIONS	MCDONALD' S POLSKA SP. Z O. O.		
6. CITIGROUP	CITI SERVICE CENTER POLAND CITIHANDLOWY HANDLOWY - INWESTYCJE SP. Z O.O. HANDLOWY - LEASING SP. Z O.O.		

Źródło: Na podstawie bazy danych Amadeus oraz informacji własnych firm z udziałem kapitału zagranicznego w Polsce

Struktura branżowa inwestycji

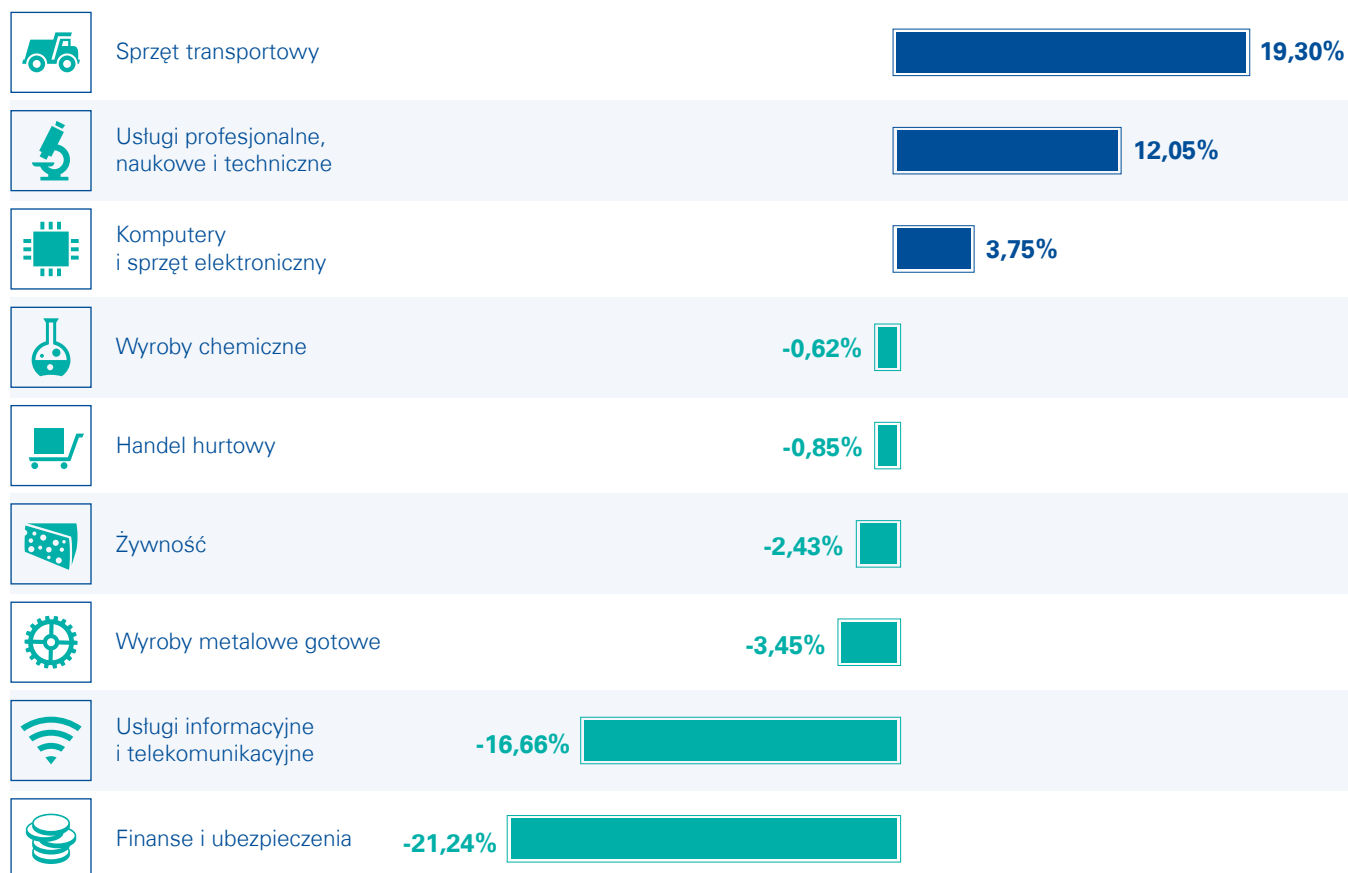
W latach 2010-2018 struktura inwestycji dokonywanych w Polsce przez firmy amerykańskie uległa zmianie. Wśród inwestorów na znaczeniu tracą inwestycje w usługach informacyjnych i telekomunikacyjnych oraz finansowych i ubezpieczeniowych.

Dynamika zmian wskazuje, iż najbardziej pożądaną inwestycyjnie branżą jest produkcja sprzętu transportowego. Efekty tych inwestycji widać szczególnie w regionie południowo-wschodnim, gdzie rozwija się polski przemysł lotniczy i powstała tzw.

Dolina Lotnicza. Region ten wyróżnia duża koncentracja firm tej branży, ośrodków naukowo-badawczych oraz rozwinięte zaplecze edukacyjne i szkoleniowe.

Drugą z kolei branżą, do której najszybciej napływa kapitał amerykański są usługi profesjonalne, naukowe i techniczne. Przejawem tego jest dynamicznie rozwijający się rynek usług biznesowych. Według danych ABSL (Związku Firm Sektora Usług Biznesowych) w tej branży zatrudnionych jest obecnie ponad 307 000 osób, a 27% z nich (blisko 83 000) pracuje w firmach amerykańskich.

Średnia roczna stopa wzrostu inwestycji amerykańskich w Polsce w wybranych branżach w latach 2010-2018

Źródło: Na podstawie danych U.S. Bureau of Economic Analysis

PRODUKCJA PRZEMYSŁOWA

Firmy z udziałem kapitału amerykańskiego w Polsce – produkcja przemysłowa	
Liczba firm	341
% firm amerykańskich	22%
Wartość zainwestowanego kapitału (mln USD)	13 469
zmiana od 2010 r.	45%
% inwestycji firm amerykańskich	55%
Aktywa (mln USD)	25 246
zmiana od 2010 r.	64%
% aktywów firm amerykańskich	47%
Liczba zatrudnionych	126 308
zmiana od 2010 r.	85%
% zatrudnienia w firmach amerykańskich	48%
Przychody z działalności operacyjnej (mln USD)	28 819
zmiana od 2010 r.	58%
% przychodów osiąganych przez firmy amerykańskie	48%

Źródło: Na podstawie bazy danych Amadeus oraz informacji własnych firm

W 2000 r. najpopularniejszą branżą dla inwestycji amerykańskich w przemyśle była produkcja żywności, która wtedy stanowiła ponad 70% takich inwestycji, podczas gdy w 2018 r. w tej branży odsetek zainwestowanego kapitału stanowił tylko 21%. Tutaj warto wskazać, iż polski rynek jest jedynym krajem Europy Środkowej i Wschodniej, w którym zlokalizowano dotychczas inwestycje amerykańskie w branży spożywczej.

Jeżeli chodzi o największy udział inwestycyjny, to najwięcej kapitału amerykańskiego ulokowano w produkcji sprzętu transportowego i komponentów. W latach 2010-2018 średnioroczny wzrost wartości inwestycji w tej branży wynosił 20%, a obecnie udział w całości struktury inwestycji w przemyśle wynosi 42%. Najważniejsi producenci w Polsce to m.in.: United Technologies, Cooper-Standard, Tenneco, BorgWarner, Lockheed Martin. Branża ta ma także bardzo duże znaczenie, jeżeli chodzi o skalę zatrudnienia w Polsce. Według szacunków AmCham firmy z udziałem kapitału amerykańskiego produkujące m.in. komponenty do produkcji pojazdów czy samolotów zatrudniają obecnie w Polsce ponad 42 000 pracowników.

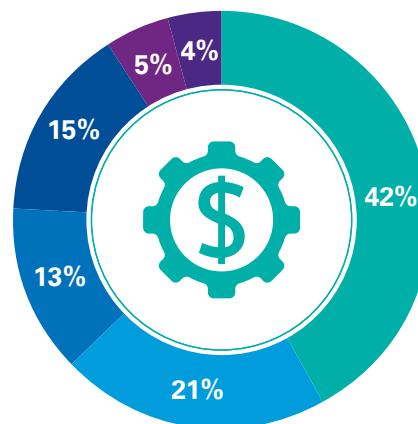

Firmy amerykańskie lokują w produkcji przemysłowej

55%

swoich inwestycji. Jest to znacznie wyższy udział w porównaniu do innych zagranicznych inwestorów, z których zaledwie 38% napływa do przemysłu.

■ Inwestycje amerykańskie w Polsce w branżach produkcyjnych w 2018 r.

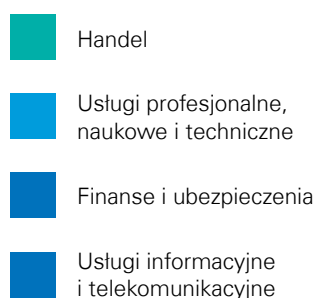
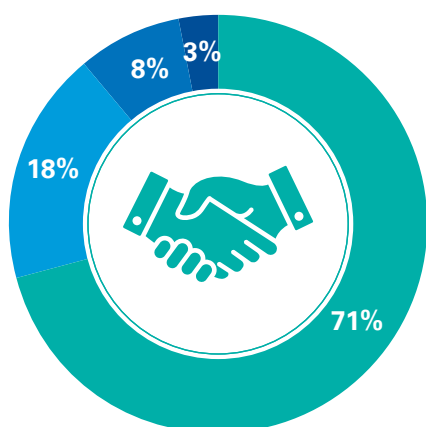
Źródło: Na podstawie danych U.S. Bureau of Economic Analysis

USŁUGI

Najważniejszą branżą pozaprodukcyjną wśród inwestycji amerykańskich w Polsce pozostaje handel (odpowiada za 71 % inwestycji), jednak obserwuje się rosnące znaczenie usług profesjonalnych, naukowych i technicznych, w których wartość inwestycji wzrosła trzykrotnie od 2010 r. Usługi profesjonalne, naukowe oraz techniczne obejmują obecnie około 18% wartości inwestycji amerykańskich w Polsce.

Wyraźnym efektem inwestycji w tym obszarze są centra BPO, SSC, IT oraz B+R, tworzone przez takie firmy jak m.in. IBM (IBM Polska/IBM Global Service Delivery Center Polska), Citigroup (Citi Service Center Poland), Philip Morris (PMI Service Center Europe), IQOR (IQOR Global Services Poland) i inne. Wymienione przedsiębiorstwa są również głównym dostawcą usług biznesowych do odbiorców zagranicznych (w tym także amerykańskich) przyczyniając się do wzrostu polskiego eksportu usług (szerzej o tym na str. 38).

■ Inwestycje amerykańskie w Polsce w branżach usługowych w 2018 r.

Źródło: Na podstawie U.S. Bureau of Economic Analysis

Inwestycje według lokalizacji

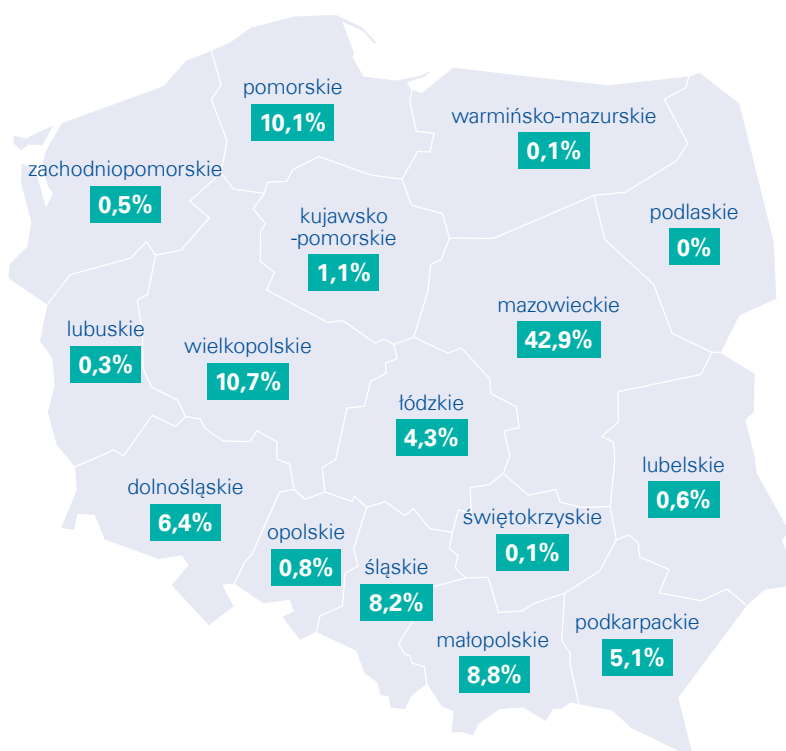
ZRÓWNOWAŻONA LOKALIZACJA REGIONALNA INWESTYCJI AMERYKAŃSKICH W POLSCE

Większość podmiotów z udziałem kapitału amerykańskiego jest zarejestrowanych w województwie mazowieckim. Głównym miastem pozostającym od lat w obszarze zainteresowania inwestorów jest Warszawa.

Jeśli jednak chodzi o wartość inwestycji, to z danych AmCham wynika, że aż 57,1% inwestycji należących do firm amerykańskich znajduje się poza województwem mazowieckim.

Atrakcyjnymi lokalizacjami dla biznesu amerykańskiego są województwa: wielkopolskie, pomorskie oraz małopolskie i główne miasta w tych województwach, czyli odpowiednio Poznań, Gdańsk i Kraków. Zgromadziły one 30% inwestycji amerykańskich w Polsce i prawie tyle samo aktywów należących do inwestorów zza oceanu.

■ Inwestycje firm amerykańskich wg województw w 2018 r.

Źródło: Na podstawie bazy danych Amadeus oraz informacji własnych firm z udziałem kapitału amerykańskiego

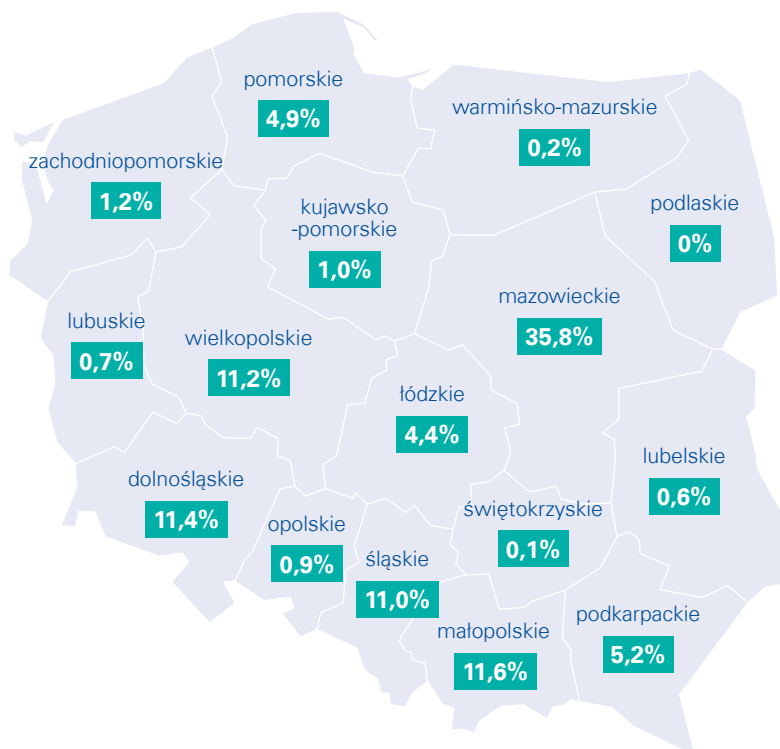
ZATRUDNIENIE

Nawiązując do struktury rynku pracy i zatrudnienia, firmy amerykańskie utworzyły w Polsce setki tysięcy miejsc pracy stając się w niektórych rejonach kraju jednymi z najważniejszych pracodawców.

Wśród najważniejszych pracodawców w swoich lokalizacjach geograficznych można wymienić chociażby fabrykę Can-Pack w Brzesku, CMC Poland w Zawierciu, czy Lear w Mielcu a także centra dystrybucji Amazon w Pawlikowicach k/Łodzi oraz Olkmanach na Dolnym Śląsku.

Z danych AmCham wynika, że blisko 36% miejsc pracy tworzonych przez inwestorów amerykańskich dotyczy województwa mazowieckiego. Warto także zauważyć, że aż 45,2% stanowisk pracy należy do firm amerykańskich łącznie w czterech kolejnych województwach: małopolskim (11,6%), dolnośląskim (11,4%), wielkopolskim (11,2%) i śląskim (11%).

■ Zatrudnienie w firmach amerykańskich wg województw w 2018 r.

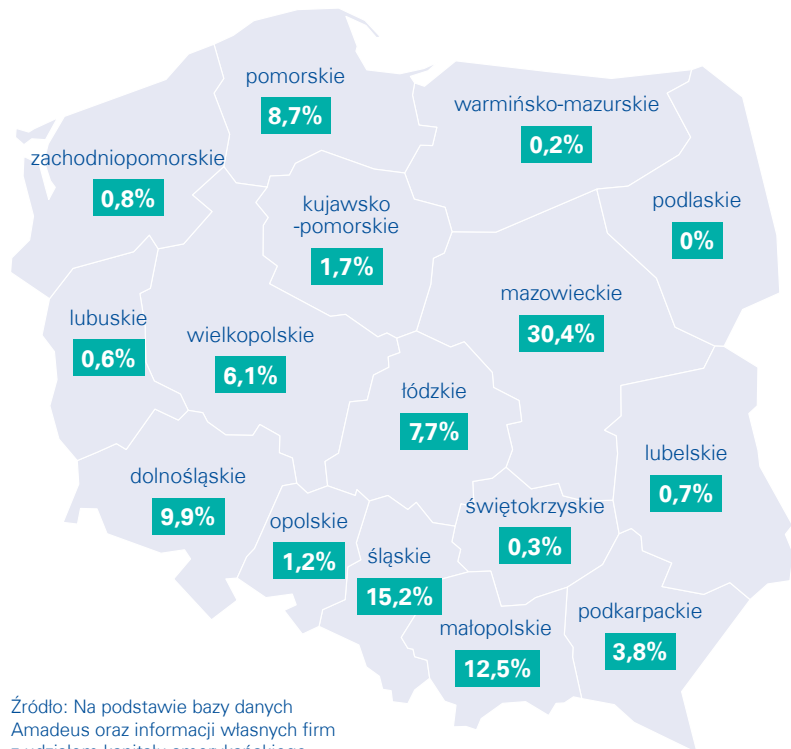
Źródło: Na podstawie bazy danych Amadeus oraz informacji własnych firm z udziałem kapitału amerykańskiego

PRZEMYSŁ

Jeśli chodzi o produkcję przemysłową atrakcyjny punkt lokalizacyjny na mapie Polski z punktu widzenia inwestorów amerykańskich stanowią województwa śląskie, małopolskie i dolnośląskie. Firmy zlokalizowane na terenie tych województw zainwestowały łącznie 37% wszystkich inwestycji dokonanych w przemyśle przez podmioty amerykańskie.

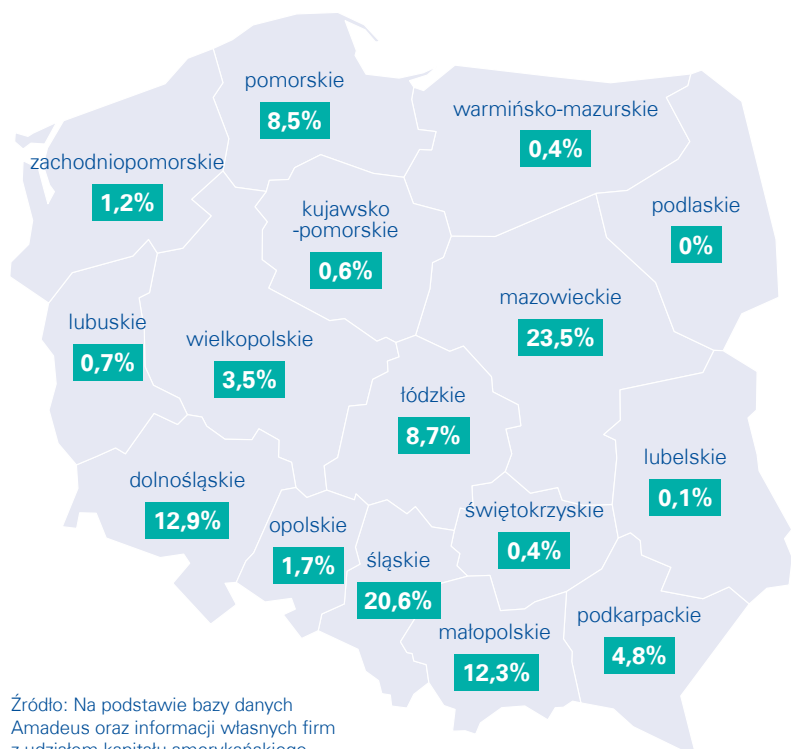
Najwięcej osób zatrudnionych w amerykańskich firmach produkcyjnych pozostaje na terenie Mazowsza (23%). Na drugim miejscu pozostaje województwo śląskie, gdzie różnica w odsetku zatrudnienia wynosi względem regionu Mazowsza zaledwie 3 punkty procentowe. Jeśli chodzi o zatrudnienie w przemyśle, to inwestorzy amerykańscy utworzyli bardzo dużo miejsc pracy na terenach województw południa Polski, czyli śląskiego, dolnośląskiego oraz małopolskiego, w których pracuje łącznie 46% osób zatrudnionych w amerykańskich fabrykach w naszym kraju. Uwagę zwraca także województwo łódzkie, na terenie którego zatrudniony jest prawie co dziesiąty pracownik firm amerykańskich w Polsce. Województwo to mimo, iż jest względnie niewielkie w porównaniu do innych województw, to dzięki centralnej lokalizacji i dobrej sieci komunikacyjnej jest siedzibą takich fabryk jak Whirlpool Polska, P&G Gillette oraz Dell.

■ Inwestycje firm amerykańskich w przemyśle wg województw w 2018 r.

Źródło: Na podstawie bazy danych Amadeus oraz informacji własnych firm z udziałem kapitału amerykańskiego

■ Zatrudnienie w firmach amerykańskich w przemyśle wg województw w 2018 r.

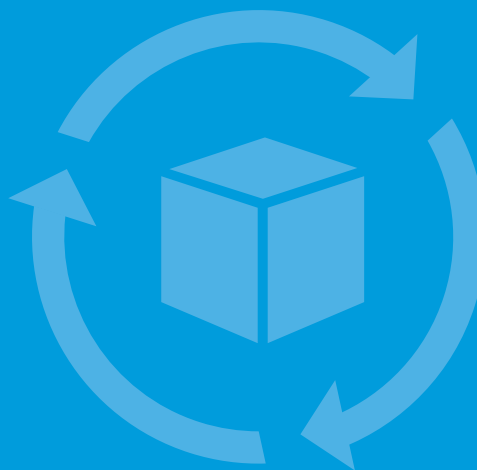
Źródło: Na podstawie bazy danych Amadeus oraz informacji własnych firm z udziałem kapitału amerykańskiego

2 Polsko- amerykańska wymiana handlowa

**Całkowita wartość obrotów handlowych
pomiędzy Polską a Stanami Zjednoczonymi
wyniosła w 2018 r. 21,6 mld USD (81 mld zł).**

W ostatnim czasie zauważalny jest wzrost handlu między Polską a Stanami Zjednoczonymi w porównaniu z wymianą handlową między Polską a innymi krajami i gospodarkami. Rekordowy wzrost odnotowano w eksporcie usług, wskazując, iż wartość tej sprzedaży wzrastała od 2016 r. średniorocznie o ponad 25%.

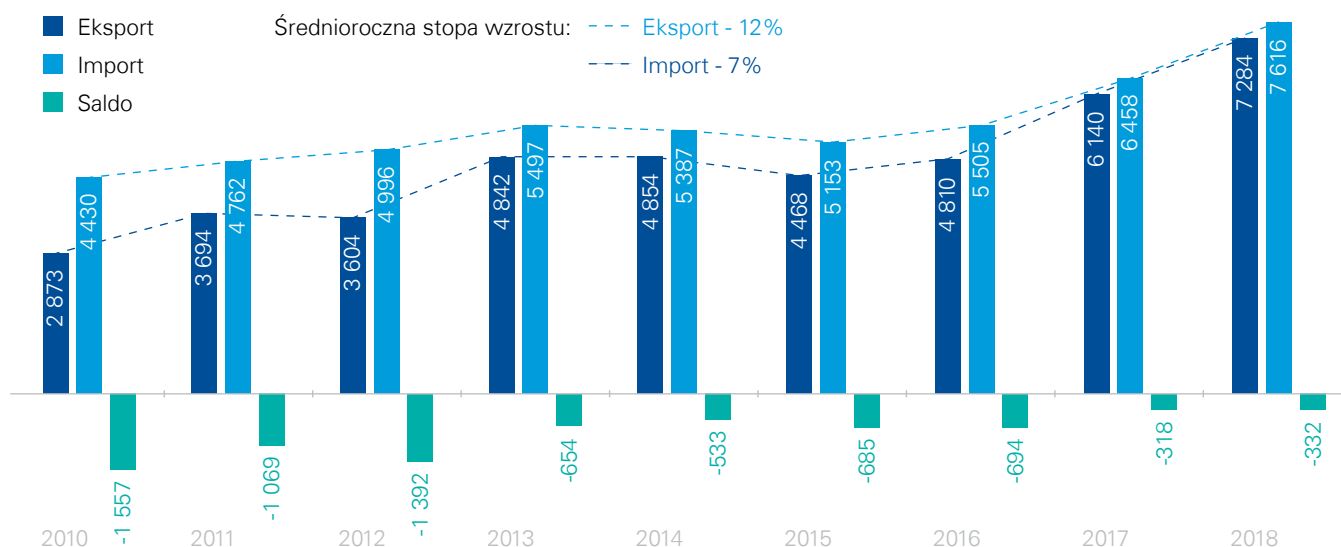
OBROTY TOWAROWE

Eksport polskich towarów do Stanów Zjednoczonych w 2018 r. osiągnął wartość 7,3 mld USD, co odpowiada 3% wartości polskiego eksportu towarów ogółem.

- Stany Zjednoczone są ósmym rynkiem zbytu dla polskich wyrobów przemysłowych; w ciągu 10 lat nastąpił awans z pozycji 17.
- Eksport towarów z Polski na rynek amerykański osiągnął w 2018 r. najwyższą stopę wzrostu (12%, corocznie w latach 2010-2018) wśród innych partnerów handlowych, prawie dwukrotnie przekraczając wzrost eksportu ogółem – średnia stopa wzrostu eksportu polskiego ogółem wyniosła 6,5%. W tym samym czasie import towarów ze Stanów Zjednoczonych wzrastał średniorocznie o 7%.
- Bilans obrotów towarowych jest nieznacznie ujemny i w 2018 r. wyniósł - 332 mln USD.

■ Handel Polski ze Stanami Zjednoczonymi w latach 2010-2018 – towary (w mln USD)

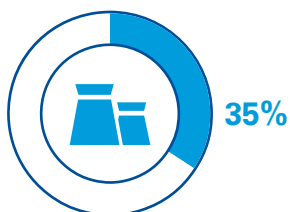

Źródło: Na podstawie UN Comtrade Statistics

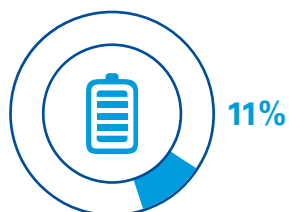
Najważniejszym polskim towarem eksportowym na rynek amerykański są maszyny i urządzenia mechaniczne.

■ **Polski eksport do Stanów Zjednoczonych w 2018 r. – główne grupy towarowe**

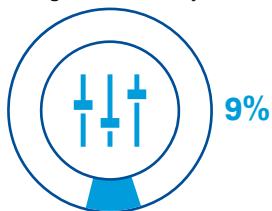
Maszyny i urządzenia mechaniczne, reaktory jądrowe, kotły i ich części

Maszyny i urządzenia elektryczne i ich części rejestratory i odtwarzacze dźwięku i obrazu

Przyrządy optyczne, fotograficzne, pomiarowe, kontrolne, medyczne, chirurgiczne i ich części

Meble, pościel, materace, stelaże pod materace, poduszki i podobne materiały (...)

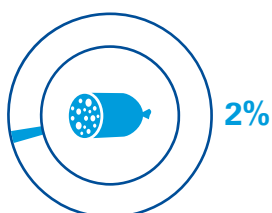
Statki powietrzne, statki kosmiczne i ich części

Pojazdy nieszynowe oraz ich części i akcesoria

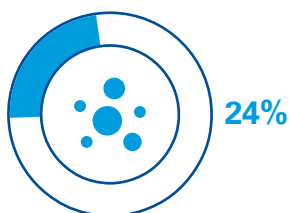
Mięso i podroby jadalne

Artykuły z żeliwa lub stali

Pozostałe

Od 2010 r. eksport maszyn i urządzeń mechanicznych, reaktorów jądrowych, kotłów i ich części wzrósł pięciokrotnie

Źródło: Na podstawie UN Comtrade Statistics

SZCZEGÓLNE GRUPY TOWAROWE W POLSKIM EKSPORCIE DO STANÓW ZJEDNOCZONYCH – SPECJALIZACJE EKSPORTOWE

Udział w polskim eksporcie
towarów do Stanów
Zjednoczonych

13%

Części silników turבודrzułowych
lub turbośmigłowych, gdzie indziej
niesklasyfikowane

Pozycja Polski na liście
dostawców na rynek
amerykański

6. miejsce

5%

Aparaty słuchowe
(z wyłączeniem części i akcesoriów)

2. miejsce

3%

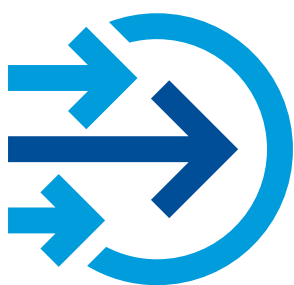

Mobilne rampy przeładunkowe
(bramownice drogowe, wozy
okraczające podsiębierne)

1. miejsce

Źródło: Na podstawie UN Comtrade Statistics

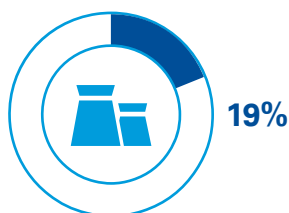
Polski import ze Stanów Zjednoczonych w 2018 r. wynosił

7,6 mld USD

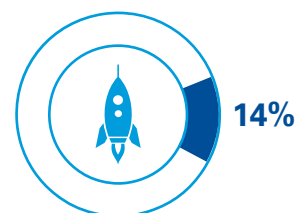
- Wartość ta odpowiada 3% wartości polskiego importu ogółem
- Stany Zjednoczone są 8. rynkiem importowym Polski. W ciągu 10 lat nastąpiła niewielka zmiana znaczenia Stanów Zjednoczonych jako rynku importowego (awans z pozycji 9.).
- Import ze Stanów Zjednoczonych wzrastał w ostatnich 10 latach średniorocznie o 8% (średnia stopa wzrostu importu polskiego ogółem wyniosła 6%).

■ Polski import ze Stanów Zjednoczonych w 2018 r. – główne grupy towarowe

Maszyny i urządzenia mechaniczne, reaktory jądrowe, kotły i ich części

Statki powietrzne, statki kosmiczne i ich części

Paliwa oraz oleje mineralne i produkty ich destylacji, substancje bitumiczne, woski mineralne

Przyrządy optyczne, fotograficzne, pomiarowe, kontrolne, medyczne, chirurgiczne i ich części

Maszyny i urządzenia elektryczne i ich części, rejestratory i odtwarzacze dźwięku i obrazu

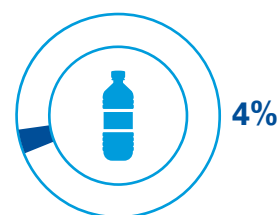
Pojazdy nieszynowe oraz ich części i akcesoria

Produkty farmaceutyczne

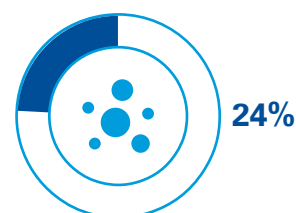
Tworzywa sztuczne i artykuły z tych tworzyw

Produkty chemiczne

Pozostałe

Źródło: Na podstawie UN Comtrade Statistics

SZCZEGÓŁOWE GRUPY TOWAROWE W POLSKIM IMPORCIE ZE STANÓW ZJEDNOCZONYCH
– SPECJALIZACJE IMPORTOWE

Udział w polskim imporcie
towarów ze Stanów
Zjednoczonych

11%

Samoloty i pozostałe statki
powietrzne z napędem o masie
własnej > 15000 kg
(z wyłączeniem śmigłowców)

Pozycja Stanów
Zjednoczonych na liście
dostawców na rynek polski

1. miejsce

6%

Oleje ropy naftowej i oleje
otrzymywane z minerałów
bitumicznych, surowe

4. miejsce

4%

Części silników turbodrzutowych
lub turbośmigłowych

2. miejsce

Źródło: Na podstawie UN Comtrade Statistics

WZAJEMNE ŚWIADCZENIE USŁUG

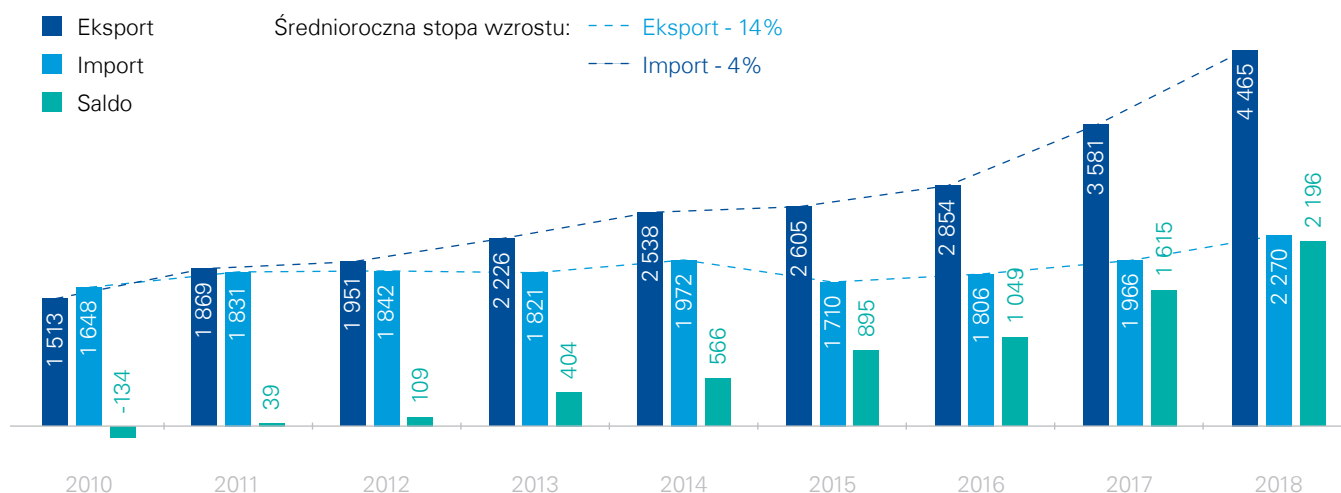

Rynek amerykański wydaje się także coraz bardziej dostępny dla polskich firm świadczących usługi, czemu sprzyja z pewnością rozwój technologii komunikacyjnych. Dzięki tym zmianom polskie firmy mogą docierać do usługobiorców w sposób znacznie szybszy i efektywniejszy. Oferta polskich usługodawców świadczących usługi wymagające specjalistycznej wiedzy jest dla odbiorców amerykańskich bardzo atrakcyjna, co skutkuje wzrostem sprzedaży tych usług na rynku amerykańskim.

Polski eksport usług do Stanów Zjednoczonych w 2018 r. osiągnął wartość 4,5 mld USD, co odpowiadało 6% wartości polskiego eksportu usług ogółem.

- Eksport usług do Stanów Zjednoczonych wzrastał średniorocznie w latach 2010-2018 o 14%, podczas gdy eksport usług ogółem wzrastał o 8%.
- W ostatnich latach nastąpiło wyraźne przyspieszenie tego wzrostu – od 2016 r. średniorocznie eksport zwiększał się o ponad 25%.

■ Handel Polski ze Stanami Zjednoczonymi w latach 2010-2018 – usługi (w mln USD)

Źródło: Na podstawie UN Comtrade Statistics

Stany Zjednoczone są

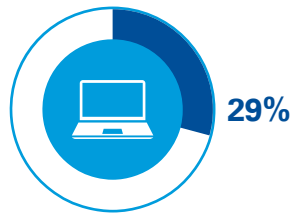
5

rynkami świadczenia usług z Polski.

W strukturze branżowej obserwuje się kształtowanie specjalizacji eksportowej. Ponad 70% wartości eksportu obejmują usługi telekomunikacyjne, IT, techniczne, badawczo-rozwojowe i inżynieryjne, czyli tzw. usługi wiedzo-chłonne. Ich eksport z Polski do Stanów Zjednoczonych szacuje się na około 3 mld USD. Sam tylko eksport usług informatycznych, w tym oprogramowania, wzrósł od 2010 r. pięciokrotnie i stanowi obecnie 1/3 całości polskiego eksportu usług do Stanów Zjednoczonych.

■ Polski eksport do Stanów Zjednoczonych w 2018 r. – usługi

Usługi informatyczne

Usługi doradcze związane z zarządzaniem

Usługi techniczne, dotyczące handlu i pozostałych usług gospodarczych

Usługi badawcze i rozwojowe

Usługi turystyczne (prywatne)

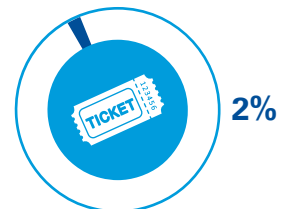
Transport powietrzny

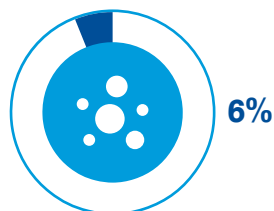
Transport inny niż powietrzny

Usługi turystyczne (służbowe)

Pozostałe

Źródło: Na podstawie UN Comtrade Statistics oraz Eurostat

Polski import usług ze Stanów Zjednoczonych jest znacznie mniejszy niż eksport i w 2018 r. wyniósł 2,7 mld USD.

- Jest to wartość stanowiąca 5% polskiego importu usług.
- Stany Zjednoczone są 5. rynkiem pochodzenia importowanych usług (nr 4. w 2010 r.).
- Import usług ze Stanów Zjednoczonych wzrastał w latach 2010-2018 średniorocznie o 4% i zmiany te były mniej dynamiczne niż zmiany polskiego importu usług ogółem, który wzrastał każdego roku o 6%.

Największe średnie roczne zmiany importu w latach 2010-2018:

usługi turystyczne

33%

usługi profesjonalne, naukowe i techniczne

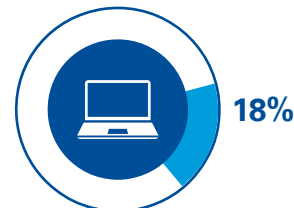
14%

■ Polski import ze Stanów Zjednoczonych w 2018 r. – usługi

Usługi doradcze związane z zarządzaniem

Usługi informatyczne

Transport inny niż powietrzny

Usługi techniczne, dotyczące handlu i pozostałych usług gospodarczych

Usługi turystyczne (prywatne)

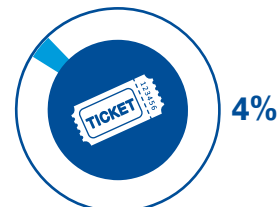
Transport powietrzny

Usługi audiowizualne i usługi pokrewne

Usługi turystyczne (służbowe)

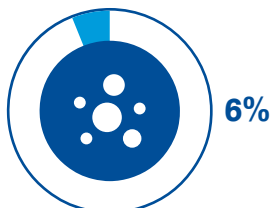
Usługi informacyjne

Usługi finansowe

Pozostałe

Źródło: Na podstawie UN Comtrade Statistics oraz Eurostat

Podsumowanie

Amerykańskie firmy, obecne w Polsce od ponad 30 lat zarówno w sektorze produkcji przemysłowej, jak i usług posiadają aktywa o wartości 54,5 mld USD. Zainwestowały one w naszym kraju 24,4 mld USD, choć wg naszych danych można mówić nawet o 62,7 mld USD i utworzyły bezpośrednio ponad 267 000 miejsc pracy. Dla inwestorów amerykańskich dokonujących inwestycji typu greenfield Polska jest jednym z najatrakcyjniejszych krajów w Unii Europejskiej i najważniejszym, jeśli chodzi o region Europy Środkowej i Wschodniej.

Wieloletnia integracja biznesu amerykańskiego z gospodarką polską przyczyniła się do ukształtowania specjalizacji produkcyjnych, jak na przykład branża lotnicza czy usługi biznesowe, istotnie unowocześniających polską gospodarkę, silnie kształtując jej długoterminową konkurencyjność i przyczyniając się do transformacji modelu gospodarczego.

Klimat inwestycyjny w naszym kraju wydaje się nadal sprzyjać napływowi nowego kapitału oraz kształtuje rozwój przedsiębiorstw już obecnych w naszym kraju, które lokują wypracowane zyski w swój dalszy rozwój. Pojawiają się też nowe możliwości współpracy

między innymi w obszarze energetyki jądrowej, jak również dywersyfikacji źródeł energii i infrastruktury energetycznej, cyberbezpieczeństwa, technologii obronnych oraz nauk ścisłych.

Nowe kierunki rozwoju polsko-amerykańskiej współpracy gospodarczej dają nadzieję na silne impulsy ożywienia inwestycyjnego po kryzysie spowodowanym przez koronawirus. Warto także pamiętać, że amerykańskie korporacje, które dotychczas zbudowały w naszym kraju swoje ważne oddziały będące często centralnymi lokalizacjami na cały region Europy Środkowej i Wschodniej, to liderzy innowacyjności, która przyczyniła się do podnoszenia konkurencyjności całej gospodarki podczas wychodzenia z recesji. Przykładem są tu chociażby sprzyjające cyfryzacji społeczeństwa i całej gospodarki rozwiązania informatyczne dostarczane przez amerykańskich liderów branży IT.

Najbliższe miesiące będą więc próbą wytrzymałości naszego rynku na szok spowodowany koronawirusem. Ten czas pokaże, czy przy nadal sprzyjającym klimacie inwestycyjnym, w którym dotychczas funkcjonowali inwestorzy, będziemy potrafili kształtować polską gospodarkę, budując jej innowacyjność, konkurencyjność i odporność.

TOP 50 INWESTORÓW AMERYKAŃSKICH W POLSCE

TOP 50

AKTYWA

1	CVC CAPITAL PARTNERS
2	GOLDMAN SACHS GROUP, INC
3	GIORGI GLOBAL HOLDINGS, INC
4	INTERNATIONAL PAPER CO
5	GENERAL ELECTRIC COMPANY
6	UNITED TECHNOLOGIES CORPORATION
7	DISCOVERY, INC
8	MARS, INC
9	PROCTER & GAMBLE CO
10	WHIRLPOOL CORP
11	AMAZON.COM, INC
12	MONDELEZ INTERNATIONAL, INC
13	PHILIP MORRIS INTERNATIONAL, INC
14	LIBERTY GLOBAL
15	ROUST CORPORATION
16	ALINDA CAPITAL PARTNERS
17	TENNECO, INC
18	3M COMPANY
19	PEPSICO, INC
20	ADVENT INTERNATIONAL CORP
21	PROLOGIS, INC
22	IBM CORP
23	YTD LLC, INC
24	COMMERCIAL METALS CO
25	PPG INDUSTRIES, INC
26	CARGILL, INC
27	GOODYEAR TIRE & RUBBER CO
28	GATX CORP
29	W. P. CAREY, INC
30	CBRE GROUP, INC
31	MCDONALD'S CORPORATION
32	MR MICHAEL S DELL
33	COCA-COLA COMPANY
34	LEAR CORP
35	AIR PRODUCTS & CHEMICALS, INC
36	AVON PRODUCTS, INC
37	LEGEND EASTERN EUROPE (POLAND) LIMITED PARTNERSHIP
38	LOCKHEED MARTIN CORP
39	CATERPILLAR, INC
40	ARCHER DANIELS MIDLAND COMPANY
41	PACCAR, INC
42	TIAA BOARD OF OVERSEERS
43	AUTOLIV, INC
44	JABIL, INC
45	COLGATE PALMOLIVE CO
46	COOPER-STANDARD HOLDINGS, INC
47	SUPERIOR INDUSTRIES INTERNATIONAL, INC
48	EURONET WORLDWIDE, INC
49	KELLOGG COMPANY
50	OMNICOM GROUP, INC

INWESTYCJE

1	INTERNATIONAL PAPER CO
2	GIORGI GLOBAL HOLDINGS, INC
3	AMAZON.COM, INC
4	PROCTER & GAMBLE CO
5	UNITED TECHNOLOGIES CORPORATION
6	GENERAL ELECTRIC COMPANY
7	GOLDMAN SACHS GROUP, INC
8	LIBERTY GLOBAL
9	DISCOVERY, INC
10	CVC CAPITAL PARTNERS
11	MARS, INC
12	3M COMPANY
13	MONDELEZ INTERNATIONAL, INC
14	TENNECO, INC
15	MCDONALD'S CORPORATION
16	COMMERCIAL METALS CO
17	GOODYEAR TIRE & RUBBER CO
18	AIR PRODUCTS & CHEMICALS, INC
19	PPG INDUSTRIES, INC
20	WHIRLPOOL CORP
21	ALINDA CAPITAL PARTNERS
22	GATX CORP
23	COCA-COLA COMPANY
24	IBM CORP
25	PHILIP MORRIS INTERNATIONAL, INC
26	KELLOGG COMPANY
27	LEAR CORP
28	COLGATE PALMOLIVE CO
29	SPX FLOW, INC
30	MR MICHAEL S DELL
31	ADVENT INTERNATIONAL CORP
32	PEPSICO, INC
33	CBRE GROUP, INC
34	ARCHER DANIELS MIDLAND COMPANY
35	CARGILL, INC
36	SUPERIOR INDUSTRIES INTERNATIONAL, INC
37	COOPER-STANDARD HOLDINGS, INC
38	AVON PRODUCTS, INC
39	MR CARL C ICAHN
40	WABCO HOLDINGS, INC
41	GUARDIAN GLASS
42	EURONET WORLDWIDE, INC
43	OWENS CORNING
44	ROUST CORPORATION
45	ABBOTT LABORATORIES
46	JOHNSON & JOHNSON
47	THE BLACKSTONE GROUP L.P.
48	G HOLDINGS, INC
49	KRAFT HEINZ COMPANY
50	BERKSHIRE HATHAWAY, INC

TOP 50

PRZYCHODY

1	PHILIP MORRIS INTERNATIONAL, INC
2	CVC CAPITAL PARTNERS
3	GENERAL ELECTRIC COMPANY
4	MARS, INC
5	UNITED TECHNOLOGIES CORPORATION
6	GIORGI GLOBAL HOLDINGS, INC
7	INTERNATIONAL PAPER CO
8	WHIRLPOOL CORP
9	CARGILL, INC
10	GOLDMAN SACHS GROUP, INC
11	TENNECO, INC
12	PEPSICO, INC
13	COMMERCIAL METALS CO
14	IBM CORP
15	3M COMPANY
16	AVON PRODUCTS, INC
17	FORD MOTOR CO
18	LEAR CORP
19	PPG INDUSTRIES, INC
20	COCA-COLA COMPANY
21	OMNICOM GROUP, INC
22	GOODYEAR TIRE & RUBBER CO
23	PROCTER & GAMBLE CO
24	DISCOVERY, INC
25	AUTOLIV, INC
26	ARCHER DANIELS MIDLAND COMPANY
27	HAVI EUROPE HOLDING LLC
28	MONDELEZ INTERNATIONAL, INC
29	AMAZON.COM, INC
30	LIBERTY GLOBAL PLC
31	CENTURY CASINOS, INC
32	JABIL, INC
33	COOPER-STANDARD HOLDINGS, INC
34	ADVENT INTERNATIONAL CORP
35	UNITED PARCEL SERVICE, INC
36	MR MICHAEL S DELL
37	TECH DATA CORP
38	ACCENTURE PUBLIC LIMITED COMPANY
39	JOHNSON & JOHNSON
40	EXIDE TECHNOLOGIES
41	SUPERIOR INDUSTRIES INTERNATIONAL, INC
42	MCDONALD'S CORPORATION
43	KIMBALL ELECTRONICS, INC
44	SONOCO PRODUCTS CO
45	FEDEX CORP
46	NEAPCO, INC
47	TJX COMPANIES, INC
48	MERCK & CO., INC
49	HENRY SCHEIN, INC
50	PANATTONI

ZATRUDNIENIE

1	AMAZON.COM, INC
2	UNITED TECHNOLOGIES CORPORATION
3	LEAR CORP
4	IBM CORP
5	MCDONALD'S CORPORATION
6	CITIGROUP
7	CVC CAPITAL PARTNERS
8	TENNECO, INC
9	GENERAL ELECTRIC COMPANY
10	WHIRLPOOL CORP
11	ACCENTURE PUBLIC LIMITED COMPANY
12	3M COMPANY
13	ADVENT INTERNATIONAL CORP
14	PHILIP MORRIS INTERNATIONAL, INC
15	CARGILL, INC
16	PROCTER & GAMBLE CO
17	MONDELEZ INTERNATIONAL, INC
18	COOPER-STANDARD HOLDINGS, INC
19	AUTOLIV, INC
20	GIORGI GLOBAL HOLDINGS, INC
21	INTERNATIONAL PAPER CO
22	PEPSICO, INC
23	GOODYEAR TIRE & RUBBER CO
24	JABIL, INC
25	MARS, INC
26	WABCO HOLDINGS, INC
27	SONOCO PRODUCTS CO
28	UNITED PARCEL SERVICE, INC
29	AVON PRODUCTS, INC
30	FEDEX CORP
31	MOTOROLA SOLUTIONS, INC
32	COCA-COLA COMPANY
33	ROCKWELL AUTOMATION, INC
34	DISCOVERY, INC
35	COMMERCIAL METALS CO
36	QUAD/GRAPHICS VOTING TRUST
37	GOLDMAN SACHS GROUP, INC
38	YTD LLC, INC
39	KOCH INDUSTRIES, INC
40	JACOBS ENGINEERING GROUP, INC
41	LIBERTY GLOBAL
42	SABRE CORPORATION
43	BROWN BROTHERS HARRIMAN & CO.
44	BANK OF NEW YORK MELLON CORPORATION
45	CBRE GROUP, INC
46	MCKINSEY & CO, INC
47	HEWLETT PACKARD ENTERPRISE COMPANY
48	THE TIMKEN COMPANY
49	ROUST CORPORATION
50	IQOR HOLDING US, INC